WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

I-VII.7820.1.1.2026 Rzeszów, 06 listopada 2026 r.

DECYZJA
o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11a ust. 1, art. 11f ust. 1 i ust. 2, art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 104 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), po rozpatrzeniu wniosku Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, ul. Wronia 53, 00-874 Warszawa, reprezentowanego przez pełnomocnika – Pana Tomasza Badowskiego, w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi" w ramach zadania pn.: „Zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza dł. ok. 5,25 km", złożonego w dniu 13 stycznia 2026 r., uzupełnionego pod względem formalnym w dniu 27 marca 2026 r.,

o r z e k a m:

zezwalam na realizację inwestycji drogowej pn.: „Budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi" w ramach zadania pn.: „Zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza dł. ok. 5,25 km" na rzecz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, ul. Wronia 53, 00-874 Warszawa, zlokalizowanej na działkach:

1. **Działki objęte liniami rozgraniczającymi teren inwestycji:**

** Pogrubioną czcionką zaznaczono działki przeznaczone pod inwestycję, w przypadku działek podlegających podziałowi, w nawiasach wskazano numery działek przed podziałem.*

1) **przeznaczone pod projektowany pas drogowy drogi ekspresowej S19** (oznaczono linią przerywaną koloru fioletowego na załączniku nr 1 do niniejszej decyzji), o numerach ewid:

powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik
1960/2, **1961**, **1962**, **1963**, **1964**, **1965**, **1966**, **1967**, **1968**, **2013**, **2014**, **2015**, **2016**, **2017**, **2018**, **2019/2**, **2020/2**, **2021/2**, **2022/2**, **2023/2**, **2024**, **2025**, **2026**, **2027**, **2030/2**, **2066**, **2067**, **2068/2**, **2069/2**, **2070**, **2071/2**, **2072/1**, **2072/2**, **2073**, **2107**, **2108**, **2109**, **2110**, **2111**, **2112**, **2113/2**, **2114/2**, **2115**, **2116**, **2117**, **2118**, **2119**, **2120**, **2121**, **2136**, **2137**, **2138**, **2139**, **2140**, **2141/2**, **2143/2**, **2144**, **2168/2**, **2169/2**, **2170**, **2171**, **2172**, **2173**, **2191**, **2192**, **2198**, **2207/2**, **2208**, **2209/2**, **2210/2**, **2211**, **2213/1**, **2980/1**, **2980/2**, **2984**, **2985**, **2986**, **2987**, **2988**, **3002**, **3003**, **3006**, **3007**, **3008/1**, **3008/2**, **3008/3**, **3008/4**, **3009/1**, **3009/2**, **3009/3**, **3009/4**, **3009/5**, **1956/1** (1956), **1957/1** (1957), **1958/3** (1958/2), **1959/3** (1959/2), **2028/1** (2028), **2029/1** (2029), **2074/1** (2074), **2075/1** (2075), **2106/1** (2106), **2122/1** (2122), **2145/1** (2145), **2146/1** (2146), **2147/1** (2147), **2167/1** (2167), **2174/1** (2174), **2190/1** (2190), **2193/1** (2193), **2193/2** (2193), **2194/3** (2194/2), **2195/3** (2195/2), **2197/5** (2197/2), **2197/6** (2197/2), **2199/1** (2199), **2199/2** (2199), **2200/5** (2200/2), **2200/6** (2200/2), **2203/3** (2203/2), **2210/3** (2210/1), **2213/8** (2213/3), **2213/5** (2213/4), **2213/6** (2213/4), **2214/1** (2214), **2215/1** (2215), **2216/1** (2216), **2217/1** (2217), **2966/4** (2966), **2978/6** (2978/2), **2978/8** (2978/4), **2978/10** (2978/5), **2983/1** (2983), **2989/3** (2989/1), **2989/5** (2989/2), **3000/3** (3000/1), **3004/1** (3004), **3004/2** (3004), **3005/1** (3005), **3005/2** (3005), **3011/1** (3011), **3012/1** (3012), **3013/1** (3013), **3010/1** (3010), **3018/3** (3018/2), **3029/1** (3029), **3030/1** (3030), **3028/3** (3028/2),
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0008 Lutcza
2328, **2330**, **2370**, **2372**, **2376/2**, **2447**, **2448**, **2450**, **2451**, **2452**, **2455**, **2458**, **2459**, **2460**, **2461**, **2462**, **2463**, **2464**, **2465**, **5**, **6**, **8/1**, **8/2**, **9/3**, **2321/1** (2321), **2324/1** (2324), **2325/1** (2325), **2326/1** (2326), **2327/1** (2327), **2371/1** (2371), **2374/1** (2374), **2375/1** (2375), **2436/1** (2436), **2437/1** (2437), **2438/1** (2438), **2439/1** (2439), **2445/1** (2445), **2449/1** (2449), **2453/1** (2453), **2454/1** (2454), **2456/1** (2456), **2457/1** (2457), **2466**, **2467/1** (2467), **2473/1** (2473), **2329/3** (2329/1), **2376/3** (2376/1), **2471/5** (2471/3), **2472/3** (2472/2), **3/1** (3), **6414/1** (6414), **6415/1** (6415), **6415/2** (6415), **6416/3** (6416/2), **7/3** (7/1), **7/4** (7/1), **760/4** (760/1), **807/2** (807/1), **9/4** (9/1), **9/6** (9/2), **2471/7** (2471/4), **2474/7** (2474/3);

2) w granicach projektowanego pasa drogowego innej drogi publicznej – przeznaczona pod rozbudowę drogi krajowej nr 19 (oznaczono linią przerywaną koloru czerwonego na załączniku nr 1 do decyzji) o numerze ewid.**:**
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik
2978/11 (2978/5).

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, linie rozgraniczające teren, w tym granice pasów drogowych, ustalone decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowią linie podziału nieruchomości.

Zgodnie z art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g, j ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, określam obowiązek rozbudowy innej drogi publicznej tj. drogi krajowej nr 19, na działce wymienionej powyżej w pkt 2) niniejszej decyzji i zezwalam na wykonanie tego obowiązku.

W myśl art. 11f ust. 2a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowi podstawę do przekazania wybudowanych i oddanych do użytkowania innych dróg publicznych właściwym zarządcom dróg.

2. **Działki, dla których inwestor złożył oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane** (oznaczono linią przerywaną koloru żółtego na załączniku nr 1 do niniejszej decyzji), o numerach ewid.:
   ** Pogrubioną czcionką zaznaczono działki, na których będą wykonywane roboty budowlane na podstawie posiadanego prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. W nawiasach wskazano numery działek przed podziałem.*
   powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik
   2142, **2201**, **2204**, **2205**, **2206**, **2526**, **2528**, **2529**, **2530**, **2531**, **2535**, **2568**, **2597**, **2598**, **2638**, **2688**, **2690**, **2692**, **3525**, **1820/2**, **1820/3**, **1927/1**, **1955/1**, **1958/1**, **1959/1**, **1960/1**, **2019/1**, **2020/1**, **2021/1**, **2022/1**, **2023/1**, **2068/1**, **2069/1**, **2071/1**, **2113/1**, **2114/1**, **2141/1**, **2143/1**, **2168/1**, **2169/1**, **2194/1**, **2195/1**, **2196/1**, **2197/1**, **2200/1**, **2203/1**, **2203/4** (2203/2), **2207/1**, **2209/1**, **2210/4** (2210/1), **2212/1**, **2213/9** (2213/3), **2385/1**, **2386/1**, **2419/1**, **2449/1**, **2525/1**, **2527/1**, **2527/2**, **2532/1**, **2533/1**, **2569/1**, **2595/2**, **2596/1**, **2599/1**, **2632/1**, **2637/1**, **2639/1**, **2639/2**, **2640/1**, **2683/1**, **2687/1**, **2687/2**, **2689/1**, **2691/1**, **2693/1**, **2696/1**, **2697/1**, **2730/1**, **2966/5** (2966), **2966/6** (2966), **2978/9** (2978/4), **2989/4** (2989/1), **2990/1**, **2991/1**, **2992/4**, **2993/1**, **2994/1**, **3368/1**, **3526/1**.

W ramach niniejszego zezwolenia na realizację inwestycji drogowej:

I. **Zatwierdzam projekt zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany pn.: „Budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi" w ramach zadania pn.: „Zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza dł. 5,25 km"**, stanowiący załącznik do decyzji w sprawie zezwolenia na realizację przedmiotowej inwestycji, opracowany przez mgr inż. Michała Nurkiewicza posiadającego uprawnienia budowlane numer ewidencyjny ZAP/0186/PWOD/11 do projektowania bez ograniczeń w specjalności drogowej, będącego członkiem Mazowieckiej

Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa o numerze ewidencyjnym MAZ/BD/0072/14, wraz z zespołem.

II. Zatwierdzam na potrzeby ww. inwestycji poniższe podziały nieruchomości:

** Pogrubioną czcionką zaznaczono numery działek objętych liniami rozgraniczającymi, przeznaczonych pod inwestycję.*

powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik

działka nr ewid. 1956 dzieli się na działki nr ewid.: **1956/1**, 1956/2;
działka nr ewid. 1957 dzieli się na działki nr ewid.: **1957/1**, 1957/2;
działka nr ewid. 1958/2 dzieli się na działki nr ewid.: **1958/3**, 1958/4;
działka nr ewid. 1959/2 dzieli się na działki nr ewid.: **1959/3**, 1959/4;
działka nr ewid. 2028 dzieli się na działki nr ewid.: **2028/1**, 2028/2;
działka nr ewid. 2029 dzieli się na działki nr ewid.: **2029/1**, 2029/2;
działka nr ewid. 2074 dzieli się na działki nr ewid.: **2074/1**, 2074/2;
działka nr ewid. 2075 dzieli się na działki nr ewid.: **2075/1**, 2075/2;
działka nr ewid. 2106 dzieli się na działki nr ewid.: **2106/1**, 2106/2;
działka nr ewid. 2122 dzieli się na działki nr ewid.: **2122/1**, 2122/2;
działka nr ewid. 2145 dzieli się na działki nr ewid.: **2145/1**, 2145/2;
działka nr ewid. 2146 dzieli się na działki nr ewid.: **2146/1**, 2146/2;
działka nr ewid. 2147 dzieli się na działki nr ewid.: **2147/1**, 2147/2;
działka nr ewid. 2167 dzieli się na działki nr ewid.: **2167/1**, 2167/2;
działka nr ewid. 2174 dzieli się na działki nr ewid. **2174/1**, 2174/2;
działka nr ewid. 2190 dzieli się na działki nr ewid.: **2190/1**, 2190/2;
działka nr ewid. 2193 dzieli się na działki nr ewid.: **2193/1**, **2193/2**, 2193/3;
działka nr ewid. 2194/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2194/3**, 2194/4;
działka nr ewid. 2195/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2195/3**, 2195/4;
działka nr ewid. 2197/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2197/5**, **2197/6**, 2197/7;
działka nr ewid. 2199 dzieli się na działki nr ewid.: **2199/1**, **2199/2**, 2199/3;
działka nr ewid. 2200/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2200/5**, **2200/6**, 2200/7;
działka nr ewid. 2203/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2203/3**, 2203/4;
działka nr ewid. 2210/1 dzieli się na działki nr ewid.: **2210/3**, 2210/4;
działka nr ewid. 2213/3 dzieli się na działki nr ewid.: **2213/8**, 2213/9;
działka nr ewid. 2213/4 dzieli się na działki nr ewid.: **2213/5**, **2213/6**, 2213/7;
działka nr ewid. 2214 dzieli się na działki nr ewid.: **2214/1**, 2214/2;
działka nr ewid. 2215 dzieli się na działki nr ewid.: **2215/1**, 2215/2;
działka nr ewid. 2216 dzieli się na działki nr ewid.: **2216/1**, 2216/2;
działka nr ewid. 2217 dzieli się na działki nr ewid.: **2217/1**, 2217/2;

działka nr ewid. 2966 dzieli się na działki nr ewid.: **2966/4**, 2966/5, 2966/6;
działka nr ewid. 2978/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2978/6**, 2978/7;
działka nr ewid. 2978/4 dzieli się na działki nr ewid.: **2978/8**, 2978/9;
działka nr ewid. 2978/5 dzieli się na działki nr ewid.: **2978/10**, **2978/11**;
działka nr ewid. 2983 dzieli się na działki nr ewid.: **2983/1**, 2983/2;
działka nr ewid. 2989/1 dzieli się na działki nr ewid.: **2989/3**, 2989/4;
działka nr ewid. 2989/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2989/5**, 2989/6;
działka nr ewid. 3000/1 dzieli się na działki nr ewid.: **3000/3**, 3000/4;
działka nr ewid. 3004 dzieli się na działki nr ewid.: **3004/1**, **3004/2**, 3004/3;
działka nr ewid. 3005 dzieli się na działki nr ewid.: **3005/1**, **3005/2**, 3005/3;
działka nr ewid. 3011 dzieli się na działki nr ewid.: **3011/1**, 3011/2;
działka nr ewid. 3012 dzieli się na działki nr ewid.: **3012/1**, 3012/2;
działka nr ewid. 3013 dzieli się na działki nr ewid.: **3013/1**, 3013/2;
działka nr ewid. 3010 dzieli się na działki nr ewid.: **3010/1**, 3010/2;
działka nr ewid. 3018/2 dzieli się na działki nr ewid.: **3018/3**, 3018/4;
działka nr ewid. 3029 dzieli się na działki nr ewid.: **3029/1**, 3029/2;
działka nr ewid. 3030 dzieli się na działki nr ewid.: **3030/1**, 3030/2;
działka nr ewid. 3028/2 dzieli się na działki nr ewid.: **3028/3**, 3028/4;

powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0008 Lutcza

działka nr ewid. 2321 dzieli się na działki nr ewid.: **2321/1**, 2321/2;
działka nr ewid. 2324 dzieli się na działki nr ewid.: **2324/1**, 2324/2;
działka nr ewid. 2325 dzieli się na działki nr ewid.: **2325/1**, 2325/2;
działka nr ewid. 2326 dzieli się na działki nr ewid.: **2326/1**, 2326/2;
działka nr ewid. 2327 dzieli się na działki nr ewid.: **2327/1**, 2327/2;
działka nr ewid. 2371 dzieli się na działki nr ewid.: **2371/1**, 2371/2;
działka nr ewid. 2374 dzieli się na działki nr ewid.: **2374/1**, 2374/2;
działka nr ewid. 2375 dzieli się na działki nr ewid.: **2375/1**, 2375/2;
działka nr ewid. 2436 dzieli się na działki nr ewid.: **2436/1**, 2436/2;
działka nr ewid. 2437 dzieli się na działki nr ewid.: **2437/1**, 2437/2;
działka nr ewid. 2438 dzieli się na działki nr ewid.: **2438/1**, 2438/2;
działka nr ewid. 2439 dzieli się na działki nr ewid.: **2439/1**, 2439/2;
działka nr ewid. 2445 dzieli się na działki nr ewid.: **2445/1**, 2445/2;
działka nr ewid. 2449 dzieli się na działki nr ewid.: **2449/1**, 2449/2;
działka nr ewid. 2453 dzieli się na działki nr ewid.: **2453/1**, 2453/2;
działka nr ewid. 2454 dzieli się na działki nr ewid.: **2454/1**, 2454/2;
działka nr ewid. 2456 dzieli się na działki nr ewid.: **2456/1**, 2456/2;
działka nr ewid. 2457 dzieli się na działki nr ewid.: **2457/1**, 2457/2;
działka nr ewid. 2467 dzieli się na działki nr ewid.: **2467/1**, 2467/2;

działka nr ewid. 2473 dzieli się na działki nr ewid.: **2473/1**, 2473/2;
działka nr ewid. 2329/1 dzieli się na działki nr ewid.: **2329/3**, 2329/4;
działka nr ewid. 2376/1 dzieli się na działki nr ewid.: **2376/3**, 2376/4;
działka nr ewid. 2471/3 dzieli się na działki nr ewid.: **2471/5**, 2471/6;
działka nr ewid. 2472/2 dzieli się na działki nr ewid.: **2472/3**, 2472/4;
działka nr ewid. 3 dzieli się na działki nr ewid.: **3/1**, 3/2, 3/3;
działka nr ewid. 6414 dzieli się na działki nr ewid.: **6414/1**, 6414/2;
działka nr ewid. 6415 dzieli się na działki nr ewid.: **6415/1**, **6415/2**, 6415/3;
działka nr ewid. 6416/2 dzieli się na działki nr ewid.: **6416/3**, 6416/4;
działka nr ewid. 7/1 dzieli się na działki nr ewid.: **7/3**, **7/4**, 7/5;
działka nr ewid. 760/1 dzieli się na działki nr ewid.: **760/4**, 760/5;
działka nr ewid. 807/1 dzieli się na działki nr ewid.: **807/2**, 807/3, 807/4;
działka nr ewid. 9/1 dzieli się na działki nr ewid.: **9/4**, 9/5;
działka nr ewid. 9/2 dzieli się na działki nr ewid.: **9/6**, 9/7;
działka nr ewid. 2471/4 dzieli się na działki nr ewid.: **2471/7**, 2471/8;
działka nr ewid. 2474/3 dzieli się na działki nr ewid.: **2474/7**, 2474/8.

Dokumentacja podziałowa została przyjęta do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego przez Starostę Strzyżowskiego w dniach:

- 9 stycznia 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.37;
- 12 stycznia 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.39;
- 19 stycznia 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.81;
- 16 marca 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.395;
- 17 marca 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.406;
- 18 marca 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.416.

Mapy z projektami podziału nieruchomości (14 arkuszy map zbiorczych wraz z wykazami zmian gruntowych) stanowią Załącznik Nr 2 do niniejszej decyzji.

III. Własnością Skarbu Państwa stają się niżej wymienione nieruchomości:

***** *Pogrubioną czcionką zaznaczono działki, które stają się własnością Skarbu Państwa, w nawiasach wskazano numery działek przed podziałem.*

powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik

1960/2, **1961**, **1962**, **1963**, **1964**, **1965**, **1966**, **1967**, **1968**, **2013**, **2014**, **2015**, **2016**, **2017**, **2018**, **2019/2**, **2020/2**, **2021/2**, **2022/2**, **2023/2**, **2024**, **2025**, **2026**, **2027**, **2030/2**, **2066**, **2067**, **2068/2**, **2069/2**, **2070**, **2071/2**, **2072/1**, **2072/2**, **2073**, **2107**, **2108**, **2109**, **2110**, **2111**, **2112**, **2113/2**, **2114/2**, **2115**, **2116**, **2117**, **2118**, **2119**, **2120**, **2121**, **2136**, **2137**, **2138**, **2139**, **2140**, **2141/2**, **2143/2**, **2144**, **2168/2**, **2169/2**, **2170**, **2171**, **2172**, **2173**, **2191**, **2192**, **2198**, **2207/2**,

2208, **2209/2**, **2210/2**, **2213/1**, **2980/2**, **2984**, **2985**, **2986**, **2987**, **2988**, **3002**, **3003**, **3006**, **3007**, **3008/1**, **3008/2**, **3008/3**, **3008/4**, **3009/1**, **3009/2**, **3009/3**, **3009/4**, **3009/5**, **1956/1** (1956), **1957/1** (1957), **1958/3** (1958/2), **1959/3** (1959/2), **2028/1** (2028), **2029/1** (2029), **2074/1** (2074), **2075/1** (2075), **2106/1** (2106), **2122/1** (2122), **2145/1** (2145), **2146/1** (2146), **2147/1** (2147), **2167/1** (2167), **2174/1** (2174), **2190/1** (2190), **2193/1** (2193), **2193/2** (2193), **2194/3** (2194/2), **2195/3** (2195/2), **2197/5** (2197/2), **2197/6** (2197/2), **2199/1** (2199), **2199/2** (2199), **2200/5** (2200/2), **2200/6** (2200/2), **2213/5** (2213/4), **2213/6** (2213/4), **2214/1** (2214), **2215/1** (2215), **2216/1** (2216), **2217/1** (2217), **2978/6** (2978/2), **2978/10** (2978/5), **2978/11** (2978/5), **2983/1** (2983), **2989/5** (2989/2), **3000/3** (3000/1), **3004/1** (3004), **3004/2** (3004), **3005/1** (3005), **3005/2** (3005), **3011/1** (3011), **3012/1** (3012), **3013/1** (3013), **3010/1** (3010), **3018/3** (3018/2), **3029/1** (3029), **3030/1** (3030), **3028/3** (3028/2),

powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0008 Lutcza

2328, **2330**, **2370**, **2372**, **2376/2**, **2447**, **2448**, **2450**, **2451**, **2452**, **2455**, **2458**, **2459**, **2460**, **2461**, **2462**, **2463**, **2464**, **2465**, **5**, **6**, **8/1**, **8/2**, **9/3**, **2321/1** (2321), **2324/1** (2324), **2325/1** (2325), **2326/1** (2326), **2327/1** (2327), **2371/1** (2371), **2374/1** (2374), **2375/1** (2375), **2436/1** (2436), **2437/1** (2437), **2438/1** (2438), **2439/1** (2439), **2445/1** (2445), **2449/1** (2449), **2453/1** (2453), **2454/1** (2454), **2456/1** (2456), **2457/1** (2457), **2466**, **2467/1** (2467), **2473/1** (2473), **2329/3** (2329/1), **2376/3** (2376/1), **2471/5** (2471/3), **2472/3** (2472/2), **3/1** (3), **6414/1** (6414), **6415/1** (6415), **6415/2** (6415), **6416/3** (6416/2), **7/3** (7/1), **7/4** (7/1), **760/4** (760/1), **807/2** (807/1), **9/4** (9/1), **9/6** (9/2), **2471/7** (2471/4), **2474/7** (2474/3).

Ww. nieruchomości wydzielone liniami rozgraniczającymi teren planowanej inwestycji, staną się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna, za odszkodowaniem ustalonym w odrębnej decyzji Wojewody Podkarpackiego (art. 12 ust. 4 i 4a ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r.).

IV. Działając na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, określam termin wydania nieruchomości na 121 dzień, od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji zakresie dróg publicznych:

1. Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej i w katastrze nieruchomości (art. 12 ust. 3 ww. ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r.).

2. Wygaśnięcie trwałego zarządu ustanowionego na nieruchomości przeznaczonej na pas drogowy, stanowiącej własność Skarbu Państwa, z wyjątkiem przypadków, gdy trwały zarząd jest ustanowiony na rzecz właściwego zarządcy albo zarządu drogi, następuje z mocy prawa, z dniem w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna (art. 19 ust. 1 ww. ustawy).

3. Jeżeli przeznaczona na pasy drogowe nieruchomość stanowiąca własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego została uprzednio wydzierżawiona, wynajęta lub użyczona, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowi podstawę do wypowiedzenia przez właściwego zarządcę drogi umowy dzierżawy, najmu lub użyczenia ze skutkiem natychmiastowym. Za straty poniesione na skutek rozwiązania umowy przysługuje odszkodowanie (art. 19 ust. 2 ww. ustawy).

4. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad otrzyma z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwały zarząd nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotycząca tych nieruchomości stanie się ostateczna (art. 20 ust. 1 ww. ustawy).

5. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad otrzyma z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwały zarząd nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa, o których mowa w art. 19, odpowiednio z dniem wygaśnięcia trwałego zarządu albo rozwiązania umów: dzierżawy, najmu lub użyczenia (art. 20 ust. 2 ww. ustawy).

6. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad otrzyma z mocy prawa, nieodpłatnie, w trwały zarząd nieruchomości nabyte na własność Skarbu Państwa na cele budowy dróg, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna (art. 20 ust. 3 ww. ustawy).

7. Do gruntów rolnych i leśnych objętych decyzjami o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nie stosuje się przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych (art. 21 ust. 1 ww. ustawy).

8. Do usuwania drzew i krzewów znajdujących się na nieruchomościach objętych decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, z wyjątkiem drzew i krzewów usuwanych z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody w zakresie obowiązku uzyskiwania zezwoleń na ich usunięcie oraz opłat z tym związanych (art. 21 ust 2 ww. ustawy).

V. Ustalam obowiązek:

- budowy tymczasowych obiektów budowlanych,
- budowy sieci uzbrojenia terenu – tunelu drogowego,
- budowy i przebudowy sieci uzbrojenia terenu innych niż tunel drogowy,
- budowy zjazdów,
- rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych,

i zezwalam na wykonanie ww. obowiązku, zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, na poniższych działkach:

Tabela nr 1. Budowa obiektów tymczasowych i ich rozbiórka

L.p.	Nr działki przed podziałem	Nr działki po podziale	Rodzaj robót budowlanych planowanych do wykonania
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik			
1	**2212/2**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
2	2215	**2215/2**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
3	2214	**2214/2**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
4	2217	**2217/2**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
5	**2218**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
6	2213/4	**2213/7**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
7	3005	**3005/3**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej, budowa i rozbiórka tymczasowych obiektów budowlanych – obiekty zaplecza budowy
8	3004	**3004/3**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej, budowa i rozbiórka tymczasowych obiektów budowlanych – obiekty zaplecza budowy
9	**2982/2**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
10	2983	**2983/2**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
11	**2982/1**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
12	**2978/1**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
13	**2971**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej
14	**2974**	-	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej

15	3000/1	**3000/4**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej, budowa i rozbiórka tymczasowych obiektów budowlanych – obiekty zaplecza budowy
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0008 Lutcza			
1	6416/2	**6416/4**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej, budowa i rozbiórka tymczasowych obiektów budowlanych – obiekty zaplecza budowy
2	6415	**6415/3**	budowa i rozbiórka tymczasowej drogi technologicznej, budowa i rozbiórka tymczasowych obiektów budowlanych – obiekty zaplecza budowy

Tabela nr 2. Budowa sieci uzbrojenia terenu – tunelu drogowego

L.p.	Nr działki przed podziałem	Nr działki po podziale	Rodzaj robót budowlanych planowanych do wykonania
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0008 Lutcza			
1	7/1	**7/5**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
2	**7/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
3	9/2	**9/7**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
4	**10**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
5	**6386**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
6	**15/1**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
7	**15/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
8	**26**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
9	**6387**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
10	**6413**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
11	**32**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
12	**31**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
13	**33**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
14	**41**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
15	**34**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
16	**42**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
17	**43**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
18	**45**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
19	**44**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
20	**77/7**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
21	**1142/1**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
22	**1142/5**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
23	**1142/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
24	**1143**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
25	**1128**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
26	**1142/3**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu

27	**1142/4**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
28	**1142/6**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
29	**1126**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
30	**1125**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
31	**1124/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
32	**6390/1**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
33	**6389**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
34	**1109**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
35	**1110**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
36	**6390/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
37	**1095**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
38	**6376**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
39	**1092**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
40	**1048**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
41	**981**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
42	**980**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
43	**979**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
44	**978**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
45	**976**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
46	**977**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
47	**1012**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
48	**959**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
49	**960**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
50	**958**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
51	**937**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
52	**938**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
53	**936**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
54	**963**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
55	**961**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
56	**935**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
57	**910/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
58	**911**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
59	**912**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
60	**915**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
61	**900**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
62	**899**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
63	**898**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
64	**897**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
65	**901/3**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
66	**876**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
67	**877**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
68	**878**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
69	**886**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
70	**857**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
71	**858**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu

72	**833/2**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
73	**836**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
74	**837**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
75	**856**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
76	**819**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
77	**818**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
78	**817**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
79	**809**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
80	**816**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
81	**800**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
82	**815**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
83	**799**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
84	**798**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
85	**797**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
86	**784**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
87	**785**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
88	**783**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
89	**774**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
90	**775**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
91	**782**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
92	**765**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
93	**766**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
94	**764**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
95	**761**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
96	760/1	**760/5**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
97	**763**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
98	807/1	**807/3, 807/4**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
99	2325	**2325/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
100	2326	**2326/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
101	2327	**2327/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
102	2371	**2371/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
103	2374	**2374/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
104	2321	**2321/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
105	**2322**	-	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
106	2324	**2324/2**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu
107	2329/1	**2329/4**	budowa sieci uzbrojenia terenu – budowa tunelu

Tabela nr 3. Wykonanie pozostałych obiektów budowlanych tj.:

- budowa i przebudowa sieci uzbrojenia terenu innych niż tunel drogowy,
- budowa zjazdów,
- rozbiórka istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania

L.p.	Nr działki przed podziałem	Nr działki po podziale	Rodzaj robót budowlanych planowanych do wykonania
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0006 Jawornik			
1	3028/2	**3028/4**	budowa sieci telekomunikacyjnej
2	3029	**3029/2**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa sieci telekomunikacyjnej
3	**3027/2**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
4	3030	**3030/2**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa sieci telekomunikacyjnej
5	3010	**3010/2**	budowa zjazdu indywidualnego
6	3011	**3011/2**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV
7	**3026/1**	-	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV
8	3012	**3012/2**	budowa zjazdu indywidualnego
9	1959/2	**1959/4**	budowa zjazdu indywidualnego
10	2029	**2029/2**	budowa zjazdu indywidualnego
11	2075	**2075/2**	budowa zjazdu indywidualnego
12	2074	**2074/2**	budowa zjazdu indywidualnego
13	2106	**2106/2**	budowa zjazdu indywidualnego
14	2122	**2122/2**	budowa zjazdu indywidualnego
15	2147	**2147/2**	budowa zjazdu indywidualnego
16	2145	**2145/2**	budowa zjazdu indywidualnego
17	2146	**2146/2**	budowa zjazdu indywidualnego
18	2167	**2167/2**	budowa zjazdu indywidualnego
19	2174	**2174/2**	budowa zjazdu indywidualnego
20	2190	**2190/2**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa sieci wodociągowej
21	2216	**2216/2**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa sieci wodociągowej
22	2215	**2215/2**	budowa sieci wodociągowej
23	2214	**2214/2**	budowa zjazdu indywidualnego
24	2217	**2217/2**	budowa zjazdu indywidualnego
25	2213/4	**2213/7**	budowa zjazdu indywidualnego
26	2194/2	**2194/4**	budowa zjazdu indywidualnego
27	2193	**2193/3**	budowa zjazdu indywidualnego
28	2197/2	**2197/7**	budowa zjazdu indywidualnego
29	2199	**2199/3**	budowa zjazdu indywidualnego
30	2200/2	**2200/7**	budowa zjazdu indywidualnego
31	3005	**3005/3**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa gazociągu
32	3004	**3004/3**	budowa gazociągu
33	**2982/2**	-	budowa gazociągu
34	2983	**2983/2**	rozbiórka gazociągu, budowa gazociągu, budowa sieci telekomunikacyjnej

35	**2982/1**	-	rozbiórka gazociągu, budowa gazociągu, budowa sieci telekomunikacyjnej
36	**2978/1**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
37	**2971**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
38	**2974**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
39	2978/2	**2978/7**	budowa sieci telekomunikacyjnej
40	2989/2	**2989/6**	budowa zjazdu indywidualnego, budowa sieci telekomunikacyjnej
41	**2990/2**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
42	**2991/2**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
43	**2992/5**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
44	**2993/3**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
45	**3526/3**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
46	**3527**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
47	**3528**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
48	**3530**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
49	**3531**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
50	**3533**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
51	**3534**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
52	**3535**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
53	**3536**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
54	**3537/2**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
55	**3537/1**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
56	**3539**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
57	**3540**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
58	**3541**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
59	**3553**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
60	**3552**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
61	**3578**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
62	**3579/2**	-	budowa sieci telekomunikacyjnej
63	**2687/3**	-	budowa zjazdu indywidualnego
powiat strzyżowski, gmina Niebylec, obręb 0008 Lutcza			
1	**2411**	-	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV
2	**2418**	-	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV
3	**2417**	-	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV
4	**2427**	-	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV
5	2321	**2321/2**	rozbiórka sieci wodociągowej
6	2436	**2436/2**	budowa zjazdu indywidualnego
7	2437	**2437/2**	budowa zjazdu indywidualnego
8	2445	**2445/2**	budowa zjazdu indywidualnego
9	2449	**2449/2**	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV

10	2472/2	**2472/4**	budowa napowietrznej sieci elektroenergetycznej SN 15 kV, budowa zjazdu indywidualnego
11	2473	**2473/2**	budowa zjazdu indywidualnego
12	2474/3	**2474/8**	budowa sieci wodociągowej
13	2471/3	**2471/6**	budowa sieci wodociągowej
14	2471/4	**2471/8**	budowa sieci wodociągowej
15	2467	**2467/2**	budowa sieci wodociągowej
16	**2470**	-	budowa sieci wodociągowej
17	**2468**	-	rozbiórka sieci wodociągowej, budowa sieci wodociągowej
18	2375	**2375/2**	rozbiórka sieci wodociągowej
19	7/1	**7/5**	budowa zjazdu indywidualnego
20	9/2	**9/7**	budowa zjazdu indywidualnego
21	9/1	**9/5**	budowa zjazdu indywidualnego
22	6415	**6415/3**	budowa zjazdu indywidualnego
23	3	**3/3**	budowa zjazdu indywidualnego
24	2438	**2438/2**	budowa zjazdu indywidualnego

** Pogrubioną czcionką oznaczono numery działek, z części których korzystanie będzie ograniczone*

Działki przeznaczone pod:

- budowę tymczasowych obiektów budowlanych,
- budowę sieci uzbrojenia terenu – tunelu drogowego,
- budowę i przebudowę sieci uzbrojenia terenu innych niż tunel drogowy,
- budowę zjazdów,
- rozbiórkę istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych,

nie wchodzą w skład projektowanego pasa drogowego, jednakże decyzją o zezwoleniu na realizację przedmiotowej inwestycji drogowej **ogranicza się sposób korzystania z części ww. nieruchomości** na obszarze określonym na załączniku nr 1 do niniejszej decyzji granicami terenu niezbędnego (oznaczonymi linią przerywaną koloru zielonego – dla tunelu drogowego oraz linią przerywaną koloru niebieskiego – dla pozostałych obiektów budowlanych) i w zakresie wskazanym w zatwierdzonym projekcie budowlanym:

- na potrzeby budowy tymczasowych obiektów budowlanych, budowy i przebudowy sieci uzbrojenia terenu innych niż tunel drogowy, budowy zjazdów, rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych – **na rzecz inwestora**,
- na potrzeby budowy i eksploatacji tunelu drogowego – **na rzecz zarządcy drogi**,
- na potrzeby przebudowy, konserwacji i usuwania awarii sieci uzbrojenia terenu – **na rzecz każdoczesnego właściciela sieci**.

Do ograniczeń, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, przepisy art. 124 ust. 4-7 i art. 124a ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce

nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399, ze zm.) stosuje się odpowiednio (art. 11f ust. 2 ustawy z 10 kwietnia 2003 r.).

VI. Ustalam warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska, ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej oraz potrzeb obronności państwa:

1. Ochrona środowiska.

1.1 Ustalam obowiązek realizacji przedmiotowej inwestycji z uwzględnieniem warunków zawartych w:

- decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, z 12 maja 2020 r., znak: WOOŚ.420.21.7.2019.AH.45, dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa tunelu w ciągu drogi ekspresowej S19 na odc. Babica – Domaradz wg. Wariantu TN-W1 w km od 33+050 do 38+100 (odcinek dł. ok 5,05 km) wraz z infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi";
- decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, z 6 listopada 2015 r., znak: WOOŚ.4200.1.2013.AH.253, dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi ekspresowej S19 Kuźnica – Barwinek na odc. Kielanówka – Barwinek (Granica Państwa) wraz z niezbędną infrastrukturą, budowlami i urządzeniami budowlanymi – od km 11+400 do km 96+535, dla wariantu przebiegu trasy WB1 - alternatywa";
- decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, z 4 listopada 2016 r., znak: DOOŚ-oal.4200.28.2015.18, w części uchylającej, a w pozostałej części utrzymującej w mocy decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 6 listopada 2015 r.;
- decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 28 kwietnia 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.1.2020.JSz.4, zmieniającej decyzję własną;

oraz zgodnie ze wskazanymi poniżej warunkami realizacji przedsięwzięcia, zawartymi w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 23 października 2026 r., znak: WOOŚ.4222.2.2026.NH.36, wydanym w związku z ponowną oceną oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia, a w szczególności:

1) place budowy i ich zaplecza oraz drogi techniczne należy zorganizować w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren należy przywrócić do stanu umożliwiającego jego użytkowanie,
2) zaplecza budowy, bazy techniczne, bazy materiałowe, place postojowe maszyn budowlanych i środków transportu, miejsca czasowego gromadzenia odpadów oraz placów składowych humusu i kruszyw, przewidziane do sytuowania poza pasem drogowym (trasa główna, dodatkowe jezdnie i drogi poprzeczne), należy zlokalizować poza terenami zadrzewionymi/leśnymi, zinwentaryzowanymi miejscami występowania

siedlisk przyrodniczych, stanowiskami chronionych gatunków roślin, stwierdzonymi miejscami bytowania płazów, miejscami podmokłymi i miejscami, gdzie w okresie wiosennym stagnują wody roztopowe, oraz poza obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią (poza zasięgiem wód wezbraniowych $Q_{1\%}$) tj. poza odcinkami w km ok.: 33+050 – 35+700 (obustronnie), 35+900 – 37+000 (obustronnie), 37+200 – 37+300 (strona prawa) i 37+500 – 38+100 (obustronnie) oraz w odległości min. 50 m od cieków – za wyjątkiem lokalizowania tymczasowych baz materiałowych przewidzianych do realizacji obiektów inżynierskich,

3) główne zaplecza na palcu budowy wyznaczyć należy w następujących lokalizacjach:
   - MOP Jawornik (zaplecze nr 1 na terenie MOP) – zakład produkcji i magazynowania segmentów tunelowych; od km ok. 33+250 do km ok. 33+800 trasy S19;
   - portal północny tunelu T2 (zaplecze nr 2 w pasie drogowym) – zaplecze na potrzeby drążenia tunelu wraz z zapleczem na potrzeby estakady ES-29; od km ok. 34+750 do km ok. 35+050 trasy S19;
   - portal południowy tunelu T2 (zaplecze nr 3 w pasie drogowym) – zaplecze na potrzeby drążenia tunelu wraz z zapleczem na potrzeby mostu MSS-30; od km ok. 37+750 do km ok. 38+100 trasy S19,
4) w przypadku konieczności lokalizacji baz lub składów ze względów logistycznych lub technologicznych na terenach, o których mowa w warunku pkt 2), zasięg bazy należy ograniczyć do terenu pasa drogowego lub miejsc obsługi podróżnych, bez wkraczania z robotami, zwłaszcza przy użyciu sprzętu ciężkiego, poza plac budowy, a obszar budowy maksymalnie zawęzić i skrócić czas realizacji robót. W przypadku lokalizacji zaplecza w sąsiedztwie zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych, czy terenów podmokłych, teren zaplecza należy odgrodzić (siatką), aby nie doszło do ich zniszczenia,
5) zaplecze budowy będzie zlokalizowane na terenie o utwardzonej nawierzchni (np. poprzez ułożenie płyt betonowych). Na szczelnej nawierzchni zostaną zorganizowane: miejsca postoju maszyn i pojazdów pracujących na budowie, parking dla pracowników, miejsca przechowywania materiałów i substancji niebezpiecznych działających toksycznie na organizmy wodne. Tankowanie sprzętu budowlanego prowadzone będzie na uszczelnionych powierzchniach, a w przypadku braku możliwości zastosowania tego rozwiązania w odniesieniu do niektórych maszyn – z zastosowaniem tac pod złączkami przewodów paliwowych. Wody opadowo-roztopowe z powierzchni, na których prowadzone będzie tankowanie sprzętu budowlanego oraz z miejsc konserwacji maszyn, odprowadzane będą po oczyszczeniu w separatorze. Miejsca magazynowania materiałów i substancji niebezpiecznych działających toksycznie na organizmy wodne i odpadów niebezpiecznych będą zadaszone. Przedmiotowe substancje będą magazynowane z zastosowaniem naczyń retencyjnych, wanien wychwytowych lub innych systemów zatrzymania ewentualnych wycieków,

6) bieżąca konserwacja sprzętu podczas fazy realizacji będzie prowadzona w wyznaczonych miejscach o szczelnej nawierzchni, przy zapleczach budowy,
7) zaplecza budowy oraz miejsca postoju maszyn budowlanych należy wyposażyć w środki zabezpieczające przed przenikaniem szkodliwych substancji do ziemi lub do wód (np. sorbenty). Miejsca postoju pojazdów i maszyn należy zorganizować na powierzchni utwardzonej i uszczelnionej,
8) zaplecze budowy należy wyposażyć w przenośne sanitariaty, z zapewnieniem odbioru ścieków bytowych przez firmy posiadające stosowne uprawnienia do prowadzenia tego typu działalności,
9) w przypadku emisji np. substancji ropopochodnych, zanieczyszczenie należy natychmiast zneutralizować przy użyciu dostępnych środków sorpcyjnych (np. sypkie sorbenty hydrofobowe, hydrofobowe maty sorpcyjne, poduszki i rękawy sorpcyjne). Zanieczyszczoną glebę należy usunąć, a przed unieszkodliwieniem magazynować w sposób wykluczający dalszą emisję zanieczyszczeń do środowiska (np. na powierzchni szczelnej, zabezpieczoną przed wpływem czynników atmosferycznych),
10) zapewnić należy nadzór nad wykonawcami prac, w celu kontroli sposobu realizacji robót budowlanych (w tym m. in. kontroli: stosowania sprawnych maszyn i sprzętu oraz ich prawidłowej eksploatacji i konserwacji, użytkowania środków transportu i maszyn bez ich przeciążania i przeładowywania, odprowadzania maszyn po zakończonej pracy oraz w przypadku ich awarii na wyznaczone miejsce postoju, przystosowane zgodnie z warunkiem pkt 5 i pkt 7),
11) należy minimalizować możliwie negatywny wpływ robót budowlanych na środowisko, poprzez rozwiązania techniczne i organizacyjne, do których należą m.in.: stosowanie na placu budowy gotowych mieszanek bitumicznych wytwarzanych w wytwórniach, przewożenie materiałów sypkich oraz mas bitumicznych pojazdami wyposażonymi w opończę ograniczającą pylenie i emisję innych zanieczyszczeń, zraszanie czy stosowanie plandek w przypadku czasowego magazynowania materiałów pylistych, utrzymywanie placu budowy oraz dróg dojazdowych w stanie ograniczającym pylenie (np. poprzez systematyczne porządkowanie placu budowy i usuwanie zanieczyszczeń powstałych w związku z budową na drogach dojazdowych, zraszanie pylących powierzchni, oczyszczanie kół pojazdów przed ich wyjazdem z placu budowy), niedopuszczanie do powstawania nieuzasadnionych zanieczyszczeń dróg i terenów poza placem budowy powodujących pylenie, w szczególności powodowanych przez pojazdy budowy, unikanie pracy na jałowym biegu silników spalinowych maszyn, urządzeń i środków transportu (w czasie postoju, przy przerwach w pracy), wykorzystanie i grupowanie maszyn emitujących hałas (np. agregatów prądotwórczych, pomp itp.) na placu budowy w sposób zmniejszający czas i poziom oddziaływania akustycznego oraz wielkość obszaru narażonego na to oddziaływanie,

12) podczas fazy realizacji woda będzie pobierana z sieci wodociągowej lub będzie dowożona (np. beczkowozy/butelki),
13) podczas fazy realizacji powstające ścieki bytowe będą gromadzone w szczelnych zbiornikach bezodpływowych (przenośnych sanitariach) i opróżniane przez uprawnione podmioty,
14) wymiana gruntów w przypadku skarp nasypów drogowych sytuowanych na podłożu słabonośnym bądź osuwiskowym lub cementacja gruntu rodzimego w rejonie obiektu MSS-30, w km S19 ok. 37+920 do 38+040 wykonana zostanie do głębokości ok. 3 m p.p.t. Niezanieczyszczone masy ziemne będą w możliwie największym stopniu zagospodarowane na terenie przedsięwzięcia. Należy zidentyfikować miejsca występowania gatunków inwazyjnych i podjąć działania wynikające z ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1589 ze zm.),
15) stanowisko mycia kół pojazdów opuszczających plac budowy, mycia nadwozi, skrzyń ładunkowych będzie szczelne, skanalizowane i wyposażone w zbiornik bezodpływowy. Do zbiornika bezodpływowego odprowadzane będą również wody z płukania rurociągów, kanałów, osadników. Docelowo ścieki ze zbiornika bezodpływowego, przez uprawnione podmioty będą wywożone do oczyszczalni ścieków. Ścieki powstające w wyniku prac związanych z drążeniem tunelu metodą TBM (mycie taśmociągów, przenośników, mycie instalacji transportu urobku) będą oczyszczane w oczyszczalni ścieków technologicznych,
16) na etapie budowy należy zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami, w tym ograniczanie ich ilości, selektywne magazynowanie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń oraz ponowne wykorzystanie bądź ich sukcesywny odbiór przez podmioty posiadające stosowne zezwolenie w tym zakresie, przy czym odpady niebezpieczne będą segregowane i oddzielane od odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne,
17) sąsiadujące z planowanym przedsięwzięciem płaty siedlisk przyrodniczych, stanowiska chronionych gatunków i tereny podmokłe, na czas prowadzonych prac przygotowawczych i budowlanych, należy odgrodzić (np. za pomocą siatki polimerowej, siatki stalowej, geotkaniny lub geowłókniny o wysokości ok. 1,5 m rozpiętej na drewnianych palikach lub drewnianych parkanów). Konieczne jest również bezwzględne ograniczenie robót w ich sąsiedztwie do pasa objętego projektowanymi liniami rozgraniczającymi. Należy umieścić tabliczki informacyjne z opisem w jakim celu grodzenia są wykonane oraz rozpięcie taśmy ostrzegawczej w celu ich uwidocznienia. Kilometraż, rodzaj i sposób wykonania grodzeń ochronnych powinien zostać ostatecznie ustalony przez nadzór przyrodniczy. Pracownik nadzoru przyrodniczego powinien zweryfikować aktualny zasięg siedliska lub populacji gatunku, wskazać miejsce występowania płatu siedliska przyrodniczego lub stanowiska gatunku albo kompleksu, w skład którego wchodzą siedliska wymagające minimalizacji oddziaływania. Po zakończeniu prac budowlanych tymczasowe ogrodzenie należy

usunąć. Wszelkie prace w rejonie siedlisk przyrodniczych i stanowisk roślin, względem których wskazano potrzebę minimalizacji oddziaływań, powinny być prowadzone pod nadzorem przyrodniczym.

Wskazuje się na potrzebę wykonania grodzeń ochronnych w następującym orientacyjnym kilometrażu: 33+880 – 33+970 (strona lewa, siedlisko 6510), 34+350 – 34+820 (obustronnie, siedlisko 91E0), 37+685 – 38+685 (strona lewa, siedlisko 9170) i 37+930 (obustronnie, siedlisko czerwończyka nieparka). Nadzór przyrodniczy powinien w razie potrzeby wyznaczyć dodatkowe lokalizacje tymczasowych grodzeń ochronnych,

18) do oświetlenia zaplecza budowy, baz postojowych, placu budowy itp. należy stosować lampy o możliwie najniższej emisji barw niebieskich i promieniowania UV (np. lampy sodowe lub lampy LED). Zalecana temperatura barwowa nie powinna przekraczać 3000 K. Niedopuszczalne jest stosowanie lamp rtęciowych. Oświetlenie powinno być jak najmniej intensywne, o ciepłej barwie i skierowane wyłącznie w kierunku elementu, który ma oświetlać. Należy stosować zamknięte obudowy źródeł światła,
19) wykonawca robót budowlanych na potrzeby budowy drogi ekspresowej winien korzystać z istniejących dróg, które dopuszczają ruch pojazdów ciężkich. Po terenie budowy należy poruszać się tymczasowo wyznaczonymi drogami na terenie, do którego inwestor uzyska tytuł prawny. Drogi technologiczne w celu prowadzenia prac budowlanych wyznaczone zostaną z uwzględnieniem jak najmniejszej liczby kolizji z ciekami, tj.: Ciek bez nazwy nr 1 w km ok. 34+576, Ciek bez nazwy nr 2 w km ok. 34+780, Ciek bez nazwy nr 3 w km ok. 38+000, w sposób zapewniający swobodny przepływ wód w ciekach, z wykorzystaniem istniejącej sieci komunikacyjnej. Niedopuszczalne jest organizowanie przejazdów pojazdów w bród przez koryta cieków. Lokalizacja dróg tymczasowych powinna być wybierana przy udziale nadzoru przyrodniczego,
20) wycinka drzew i krzewów powinna wynikać wyłącznie z potrzeb realizacji przedsięwzięcia i powinna zostać przeprowadzona poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym na okres od 1 marca do 15 października. W przypadku zaistnienia konieczności wycinki pojedynczych drzew/krzewów w ww. okresie lęgowym (np. z uwagi na kolizję z niezinwentaryzowanym uzbrojeniem podziemnym), możliwe jest wykonanie prac jedynie w przypadku potwierdzenia przez ornitologa (obserwacje te powinny się odbyć w okresie 1-3 dni przed terminem planowanej wycinki), iż dane drzewo/krzew nie jest wykorzystywane przez ptaki, jako miejsce gniazdowania, jak również, że jego wycinka nie będzie stanowiła zagrożenia dla innych gniazdujących w sąsiedztwie ptaków. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków, wycinkę należy wstrzymać do momentu wyprowadzenia lęgów przez te gatunki lub do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków ptaków,

21) wycinka drzew, w szczególności starych, dziuplastych, powinna zostać poprzedzona kontrolą specjalistów nadzoru przyrodniczego pod kątem występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów (w tym porostów). Po przeprowadzeniu wycinki, ścięte pnie drzew dziuplastych muszą zostać ponownie poddane szczegółowym oględzinom i pozostać w miejscu ich ścięcia na 24 godziny, z uwagi na potencjalne kryjówki nietoperzy (działanie to umożliwi wylot nietoperzy w przypadku ich ewentualnej obecności). W razie stwierdzenia występowania na przewidzianych do wycinki drzewach chronionych gatunków, wycinkę należy wstrzymać do momentu opuszczenia drzew przez zwierzęta lub do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków,
22) część karp i kłód pochodzących z karczowania drzew należy wykorzystać jako element zagospodarowania przejść dla zwierząt,
23) prace związane z wyburzeniem obiektów kubaturowych, powinny być poprzedzone kontrolą specjalistów z nadzoru przyrodniczego pod kątem obecności w nich nietoperzy, ptaków i innych chronionych gatunków zwierząt. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków, wyburzenie należy wstrzymać do momentu opuszczenia przez nie tych obiektów (np. po wyprowadzeniu lęgów) lub do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt,
24) zdjęcie wierzchniej warstwy gleby (humusu) wraz z roślinnością zielną, powinno zostać przeprowadzone poza głównym okresem wegetacyjnym, tj. poza okresem od 1 marca do 15 października. W przypadku konieczności wykonywania ww. prac ziemnych w ww. okresie, prace te powinny być poprzedzone kontrolą specjalistów nadzoru przyrodniczego pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt w okresie 1-3 dni przed planowanym terminem zdjęcia humusu. Prace te należy prowadzić od środka ku brzegom terenu, przez który biegnie trasa planowanej inwestycji, aby umożliwić zwierzętom bezpieczne opuszczenie terenu prowadzonych prac ziemnych. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków, zdejmowanie humusu należy wstrzymać do momentu opuszczenia danego terenu przez te zwierzęta (np. do zakończenia lęgów, wyprowadzenia młodych) lub do momentu uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków. Skład zespołu specjalistów nadzoru przyrodniczego powinien być dostosowany do terminu i miejsca prowadzonych prac ziemnych,
25) zdjętą wierzchnią, urodzajną warstwę ziemi, należy składować na placu budowy w sposób uporządkowany (pryzmy), w pasie drogowym w odległości nie mniejszej niż 50 m od koryt cieków, i zabezpieczyć, celem jej dalszego wykorzystania do urządzania terenów zieleni przydrożnej, zagospodarowania przejść dla zwierząt, umacniania skarp, rekultywacji terenów zdegradowanych, dróg itp. Zdjęty humus należy przechowywać w pryzmach lub

wałach o wysokości do 4,0 m poza dolinami cieków i terenami podmokłymi oraz poza terenami zadrzewionymi, zinwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami chronionych gatunków. Pryzmy powinny być kształtowane w taki sposób, aby zachować ich stateczność i równocześnie ograniczyć zajętość terenu, możliwość rozmycia w czasie opadów lub zasiedlenie przez chronione gatunki (np. przez brzegówkę). Należy zapobiec degradacji humusu, związanej z przesuszeniem, zachwaszczeniem, wietrzeniem itp. Przy dłuższych okresach bez opadów składowany humus należy zraszać wodą, nie należy dopuszczać do nadmiernego zachwaszczenia (np. poprzez wykoszenie roślinności, bądź przemieszanie),

26) prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki i w odległości co najmniej 2,0 m na zewnątrz od tego zasięgu, należy wykonywać w sposób jak najmniej im szkodzący, tj. w szczególności:
   - pnie drzew zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi na czas budowy poprzez ich owinięcie matami wiklinowymi lub słomianymi (o wymiarach ok. 1,7 x 1,5 m), a następnie ich oszalowanie deskami do wysokości ok. 1,5 – 2,0 m (w zależności od wysokości drzewa); osłony należy minimum trzykrotnie opasać drutem;
   - grupy drzew/krzewów wygrodzić płotem o min. wysokości 1,5 m, w sposób uniemożliwiający uszkodzenie pni; powierzchnia rozstawienia ogrodzenia powinna odpowiadać obszarowi wyznaczonemu przez rzuty koron powiększonemu o bufor w wielkości 1,0 – 2,0 m;
   - wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew przeprowadzać ręcznie lub niewielkimi koparkami; należy w maksymalnym stopniu wykorzystywać metody bezwykopowe;
   - przycinanie korzeni należy prowadzić ostrymi narzędziami tnącymi, niedopuszczalne jest rwanie i miażdżenie systemów korzeniowych; nie należy uszkadzać korzeni szkieletowych, odpowiedzialnych za statykę drzewa;
   - w przypadku uszkodzenia korzeni, gałęzi lub pni należy podjąć działania ochronne: uszkodzone korzenie należy przyciąć pod kątem prostym, dokonując cięcia tam, gdzie zaczyna się żywy korzeń; pielęgnować należy wyłącznie rany świeże; w przypadku ran stycznych pielęgnacja sprowadza się wyłącznie do wyrównania brzegu rany ostrym narzędziem (należy przy tym uważać, aby nadmiernie nie poszerzać i nie pogłębiać rany), w przypadku ran poprzecznych – gałąź należy przyciąć „na obrączkę”; ran nie należy powlekać impregnatami i preparatami różnego rodzaju; dopuszczalnym nietoksycznym środkiem, którym można zabezpieczyć odkrytą miazgę przed wyschnięciem, jest preparat pełniący funkcję tzw. sztucznej kory (pokrywa się nim wyłącznie brzeg rany stycznej/poprzecznej); glebę

w najbliższym otoczeniu uszkodzonych korzeni zastąpić glebą bardziej zasobną w składniki odżywcze;

- pozostawianie korzeni odsłoniętych nie powinno trwać dłużej niż 2 godziny; wyjątek stanowi pozostawianie korzeni w słońcu trwające nie dłużej niż 1 godzinę i na powietrzu w dni wilgotne nie dłużej niż 8 godzin; do zabezpieczenia korzeni przed wysychaniem należy użyć np. wilgotnego torfu, mat lub tkanin jutowych, które należy regularnie zwilżać wodą; podobnie w okresie zimowym należy zabezpieczać odsłonięte korzenie przed przemarzaniem za pomocą np. mat, koców lub warstwy torfu oszalowanego deskami;
- nie lokalizować baz materiałowo-sprzętowych (magazyny, składy, bazy transportowe), urobku z wykopów i odpadów powstających podczas prowadzenia prac budowlanych w zasięgu rzutu pionowego koron drzew i w odległości co najmniej 2,0 m na zewnątrz od tego zasięgu; szczególnie należy unikać magazynowania w pobliżu drzew cementu, wapna i gruzu;
- nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu;
- w przypadku konieczności obniżenia poziomu gruntu, pozostawić teren wokół drzew i krzewów w zasięgu wyznaczonym przez obrys korony na wzmocnionych konstrukcyjnie wzniesieniach,

27) wszelkie prace ingerujące w koryta cieków, które mogą powodować naruszenie struktury brzegów, dna oraz powstanie zawiesiny i zmętnienie wody (np. związane z umocnieniem i porządkowaniem koryt cieków, korektą ich przebiegu, umocnieniem wylotów przepustów, budową obiektów tymczasowych), należy prowadzić przy niskich stanach wód, poza okresami rozrodu i migracji płazów (tj. poza okresami 1 marca – 31 lipca i 1 września – 31 października) oraz pod nadzorem przyrodniczym celem wskazania ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących. W przypadku konieczności przeprowadzenia prac budowlanych w ww. okresach, należy je wykonać po zastosowaniu działań eliminujących/ograniczających możliwe negatywne skutki prac budowlanych (np. stosując tymczasowe wygrodzenia herpetologiczne uniemożliwiające dostawanie się płazów na teren prowadzonych prac),
28) prace związane z ingerencją w koryta cieków wodnych zostaną przeprowadzone wyłącznie w zakresie niezbędnym dla zachowania bezpieczeństwa projektowanych obiektów inżynierskich. Należy stosować wyłącznie metody i materiały naturalne (np. roślinność stabilizującą, faszynę, paliki drewniane, narzut kamienny) lub geosyntetyki (zasypane warstwą gruntu). Grubość warstwy narzutu nie może zaburzać naturalnego przepływu wody. Nie należy stosować gabionów. Elementy betonowe należy stosować tylko w sytuacjach koniecznych i przy braku rozwiązań alternatywnych. W przypadku konieczności zastosowania umocnień w postaci płyt ażurowych, powinny one posiadać

duże oczka umożliwiające spontaniczny rozwój roślinności. Usuwanie z koryt systemów korzeniowych drzew i kamieni powinno być podyktowane wyłącznie realnym zagrożeniem stwarzanym przez te elementy dla danego obiektu inżynierskiego. Bez względu na rodzaj umocnienia należy zachować możliwość swobodnego przemieszczania się wszystkich występujących gatunków zwierząt (w tym małych) w poprzek i wzdłuż koryta cieków, np. poprzez zachowanie nachylenia umacnianych skarp nie większego niż 1:2 (dopuszczalne jest większe nachylenie w sytuacji braku możliwości rozwiązań technicznych) z dopuszczeniem zachowania naturalnego nachylenia skarp koryt, zasypywanie szczelin pomiędzy głazami frakcją pośrednią, gruntem rodzimym i urodzajnym oraz obsianiem trawą – w przypadku stosowania kamienia łamanego o grubej frakcji, w przypadku stosowania geosyntetyków należy stosować zasypanie gruntem rodzimym i urodzajnym wraz z obsianiem trawą na pełną wysokość skarp. Ewentualne uszkodzenia struktur brzegów i dna należy niezwłocznie usunąć i przywrócić do stanu poprzedniego. Prace prowadzone w korytach, tam, gdzie jest to możliwe, będą wykonywane ręcznie. Należy unikać stosowania ciężkiego sprzętu mechanicznego. Prace związane z ingerencją w koryta cieków będą prowadzone wyłącznie ze stanowisk brzegowych i etapowo (nie mogą się odbywać na obu brzegach jednocześnie). Wykonywane roboty w obrębie koryt cieków i rowów nie mogą zakłócać ciągłości przepływu w nich wody, stosunków wodnych na gruntach przyległych, jak również powodować powstawania progów piętrzących, itp. Wycinka drzew i krzewów nadwodnych powinna być ograniczona do niezbędnego minimum, wynikającego wyłącznie z braku możliwości zastosowania innych technologii wykonania prac ziemnych,

29) w stosunku do chronionych siedlisk przyrodniczych, wdrożone zostaną następujące działania minimalizujące możliwe negatywne oddziaływania:
    a) ograniczenie powierzchni robót do niezbędnego minimum (inwestycja będzie zawierać się w granicach terenu określonych decyzją środowiskową); maksymalne wykorzystanie istniejącej sieci dróg, lokalizacja dróg tymczasowych w śladzie docelowych dróg serwisowych, tj. w docelowym pasie drogowym; ograniczenie magazynowania materiałów budowlanych oraz parkowania maszyn budowlanych i lokalizowania zaplecza socjalnego poza liniami rozgraniczającymi do niezbędnego minimum,
    b) po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia należy usunąć wszystkie pozostałe po budowie zanieczyszczenia i niewykorzystane materiały budowlane; tereny sąsiadujące z inwestycją, których powierzchnia została zmieniona należy uporządkować, pod estakadami lub mostami teren zostanie oczyszczony i pozostawiony do samoistnej sukcesji,
    c) w sytuacji gdy droga przecina doliny rzeczne, które pełnią rolę korytarza ekologicznego, należy przeprowadzić drogę na estakadzie lub moście, którego

światło będzie obejmowało koryto rzeki oraz część doliny; podpory obiektów należy lokalizować poza korytami cieków; regulacja koryt cieków w tych dolinach powinna być ograniczona do minimum i dokonana pod nadzorem przyrodniczym, przy czym do umacniania brzegów cieków należy używać metod/materiałów naturalnych, np. faszyny lub materiałów kamiennych,

d) na odcinkach przebiegających przez doliny cieków, wąwozy i w miejscach podmokłych, o wysokim zwierciadle wód gruntowych, które porośnięte są roślinnością hydro- i higrofilną, należy zaprojektować system odprowadzania zanieczyszczeń z pasa drogowego, w taki sposób, aby nie miały one kontaktu z wodami gruntowymi i nie rozprzestrzeniały się na większym obszarze,

e) na odcinkach przebiegających przez doliny cieków i w miejscach podmokłych, na których występują chronione typy siedlisk przyrodniczych i chronione gatunki roślin naczyniowych nie należy ingerować w stosunki wodne; w przypadku konieczności ingerencji w koryta cieków oraz wykonania nowych rowów odwadniających, prace te powinny być wykonane pod nadzorem botanika nadzoru przyrodniczego oraz przy zastosowaniu do umacniania brzegów cieków materiałów naturalnych, np. zastosowaniu roślinności stabilizującej, faszyny lub kamienia (z wypełnieniem szczelin między nimi drobniejszą frakcją gruntu w celu zachowania możliwości swobodnego przemieszczania się zwierząt);

f) nie lokalizować podpór mostów w korycie cieku, ani w miejscu zmieniającym prędkość przepływu i rodzaj transportowanego przez wodę materiału,

30) wody przekraczanych cieków należy zabezpieczyć w okresie prowadzenia prac związanych z budową/rozbiórką obiektów inżynierskich przed przedostaniem się do nich odpadów i materiałów budowlanych (np. stosowanie platform roboczych, siatek metalowych o odpowiednio małych oczkach, zasieków, grodzeń itp.),

31) prowadzenie przez wody powierzchniowe infrastruktury liniowej – wodociągu, linii kablowej średniego napięcia pod dnem będzie wykonywane: metodą bezwykopową, bez umocnień brzegów, z zachowaniem odległości komory przewiertu od brzegu cieku naturalnego wynoszącej min. 1,5 m oraz w rurze osłonowej położonej na głębokości minimum 1,5 m od dna cieku licząc od rzędnej dna koryta cieku do góry projektowanej rury osłonowej,

32) prowadzenie przez wody powierzchniowe infrastruktury liniowej – kanał technologiczny pod dnem będzie wykonywany metodą bezwykopową, bez umocnień brzegów, z zachowaniem minimalnej odległości:

- pod Ciekiem bez nazwy nr 1 w km ok. 0+167 (34+573 S19) – 6,6 m od dna cieku licząc od rzędnej dna koryta cieku do góry projektowanej rury osłonowej; 24,5 m komory przewiertu od brzegu cieku naturalnego;
- pod Ciekiem bez nazwy nr 2 w km ok. 0+306 (34+658 S19) – 1,9 m od dna cieku licząc

od rzędnej dna koryta cieku do góry projektowanej rury osłonowej; 1,5 m komory przewiertu od brzegu cieku naturalnego,

33) płuczka, która po zakończeniu prac nie będzie nadawać się do ponownego wykorzystania, będzie traktowana jako odpad i zostanie przekazana do zagospodarowania uprawnionym podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie w zakresie gospodarki odpadami,
34) na odcinkach sąsiadujących z ciekami, siedliskami przyrodniczymi zależnymi od wód (np. 91E0), zbiornikami wodnymi i terenami podmokłymi (znajdującymi się w odległości do co najmniej 50,0 m), prace odwodnieniowe należy prowadzić w taki sposób, aby nie doprowadzić do pogorszenia stosunków wodnych, np. poprzez fazowanie robót, wykonywanie głębokich wykopów krótkimi odcinkami, wykonywanie odwodnienia po wcześniejszym odizolowaniu terenu wykopu od otoczenia przy użyciu odpowiednich zapór (ścianek szczelnych) wkopanych poniżej poziomu wód gruntowych, wykonanie odwodnienia powyżej stwierdzonego poziomu wody gruntowej, zastosowanie metod ograniczających ilość odpompowywanej wody i czas trwania pompowania. Okres prac odwodnieniowych w ww. miejscach powinien zostać maksymalnie ograniczony oraz prowadzony pod nadzorem przyrodniczym,
35) wody z odwodnienia wykopów budowlanych przed wprowadzeniem do cieków naturalnych należy oczyścić z zawiesiny ogólnej,
36) miejsca możliwej wzmożonej aktywności płazów należy zabezpieczyć (odgrodzić) na czas prowadzenia prac przygotowawczych i budowlanych tymczasowym płotkiem herpetologicznym (celem uniemożliwienia wchodzenia płazów na teren budowy). Tymczasowe grodzenia powinny być szczelne, wykonane z grubej folii polimerowej (gładkiej), geotkaniny lub geowłókniny (nie należy stosować siatek) i mieć wysokość min. 60 cm. Przy montażu ogrodzenia wykonanego z folii czy geowłókniny, należy szczególną uwagę zwrócić na staranne wykonanie łączeń sąsiednich elementów ogrodzenia (pasów materiału). Zastosowany materiał musi być częściowo wkopany w ziemię (na głębokość min. 10 cm) i posiadać tzw. przewieszkę tj. odgięcie (min. 10 cm) materiału w górnej części na zewnątrz terenu prowadzonych prac budowlanych (w kierunku otaczającego terenu) pod kątem 45-90°. Płotki powinny posiadać „zawrotkę”, tj. zakończenie na kształt litery „U”, o wymiarach zalecanych 30-50 x 70-80 cm. Po zewnętrznej stronie ogrodzenia należy usunąć wyższą roślinność, w tym krzewy, w pasie szerokości ok. 1,0 m. Wzdłuż ogrodzenia ochronnego można wykopać dołki o wymiarach ok. 0,5 x 0,5 x 0,2 m, które będą wyłożone folią. Jako pułapki na wędrujące płazy i gady można też zastosować wiadra z tworzyw sztucznych (wkopane równo z gruntem, przylegające do ogrodzenia), z przepuszczalnym dnem (z otworami w dnie) oraz w ich wnętrzu umieścić gałązki, wystające ponad krawędź wiadra w celu umożliwienia opuszczenia pułapek innym zwierzętom (np. drobnym ssakom, owadom). Można zrezygnować ze stosowania dołków/wiader łownych na rzecz częstszych kontroli nadzoru przyrodniczego.

Co najmniej dwa razy dziennie – rano i wieczorem – nadzór przyrodniczy będzie zbierał płazy gromadzące się wzdłuż ogrodzenia oraz odławiał osobniki znajdujące się w dołkach i wiadrach, a następnie przenosił je do właściwych siedlisk poza terenem prowadzonych prac budowlanych. Kontrola nadzoru przyrodniczego powinna odbywać się regularnie w okresie aktywności płazów, a jej częstotliwość powinna być odpowiednio zwiększona w okresie ich intensywnych migracji. Zaleca się, aby zabezpieczenie zostało wykonane do 15 lutego, ewentualnie później (termin uzależniony od zalegania pokrywy śnieżnej, panującej temperatury i warunków atmosferycznych), czyli przed rozpoczęciem wędrówek płazów. Ogrodzenia muszą pozostać funkcjonalne do 31 października każdego roku, a po tym dniu można je zdemontować lub pozostawić na okres zimowy. W przypadku pozostawienia ogrodzeń na okres zimowy, przed rozpoczęciem migracji wiosennych (do 15 lutego, a w przypadku zalegania pokrywy śnieżnej, bezpośrednio po stopnieniu) należy dokonać kontroli szczelności ogrodzeń z usunięciem wszelkich uszkodzeń i nieszczelności.

Orientacyjny (obustronny) kilometraż tymczasowych płotków ochronnych: 33+050 – 35+000 i 37+800 – 38+100.

Dokładna lokalizacja tymczasowych grodzeń herpetologicznych i termin ich wykonania zostaną wskazane przez nadzór przyrodniczy. Nadzór przyrodniczy w sytuacjach koniecznych wskaże dodatkowe odcinki wymagające zastosowania tymczasowych płotków herpetologicznych (np. w miejscach występowania zastoisk wody, wykopów wypełnionych wodą). Montaż płotków będzie prowadzony pod nadzorem herpetologa. Stan techniczny płotków (szczelność) należy kontrolować podczas całego okresu realizacji inwestycji,

37) znajdujące się na terenie budowy wykopy (np. pod konstrukcje nośne), studzienki, dreny odwadniające i inne potencjalne pułapki ekologiczne, do których mogą wpadać płazy (i inne małe zwierzęta) należy zabezpieczyć w taki sposób, aby uniemożliwić zwierzętom dostanie się do nich (np. poprzez stosowanie szczelnych przykryć, wygrodzeń) lub też zastosować rozwiązania umożliwiające samodzielne wydostanie się z nich (np. pochylnie, pozostawianie mniejszego nachylenia jednej ze ścian). W przypadku wykopów liniowych powinny być one realizowane na możliwie krótkich odcinkach i możliwie szybko zasypywane. Studzienki powinny wystawać na wysokość ok. 25-30 cm ponad powierzchnię gruntu. Otwory górne studzienek muszą być szczelnie zamknięte, lub jeśli to nie jest możliwe, zabezpieczone siatką o oczkach mniejszych niż 0,5 x 0,5 cm. Identycznie powinny być zabezpieczone wszelkie wloty boczne. Codziennie rano przed rozpoczęciem robót, a następnie bezpośrednio przed zasypaniem wykopów i innych zagłębień terenowych powstałych w trakcie prac budowlanych, należy sprawdzić, czy nie zostały w nich uwięzione zwierzęta. Znajdujące się w „pułapkach” płazy i inne zwierzęta

powinny być niezwłocznie uwalniane oraz przenoszone w odpowiednie danemu gatunkowi siedliska, poza strefę prowadzonych prac,

38) nie dopuścić do tworzenia się w zasięgu prowadzonych prac budowlanych zastoisk z wodą, celem uniknięcia ich zasiedlenia przez płazy. W razie stwierdzenia zastoisk, po wykluczeniu ich zasiedlenia przez płazy lub gady, należy je jak najszybciej usunąć. W przypadku stwierdzenia obecności jaj, larw i osobników dorosłych płazów lub gadów w zastoiskach wody na placu budowy – należy je odłowić i przenieść w bezpieczne miejsce poza terenem realizacji,

39) w przypadku konieczności częściowej lub całkowitej likwidacji zbiorników wodnych, terenów podmokłych, rozlewisk itp., herpetolog sprawdzi je pod kątem obecności w nich zwierząt (płazów w różnych stadiach rozwoju, gadów). W przypadku stwierdzenia ich występowania, tereny te należy oznakować i nie prowadzić w tym miejscu prac do momentu, aż wszystkie stadia rozwojowe płazów oraz osobniki gadów zostaną odłowione i przeniesione w inne odpowiednie danemu gatunkowi miejsca, położone poza strefą zagrożenia ze strony prac związanych z budową drogi ekspresowej. Głównym warunkiem rozpoczęcia likwidacji zbiorników jest brak obecności w nich płazów (i innych zwierząt). Optymalnym terminem realizacji tych działań jest przełom września i października (z uwagi na opuszczenie zbiorników przez większość płazów przeobrażonych z postaci larwalnych, a jednocześnie brak osobników zimujących). Dokładny termin przeprowadzenia tych prac powinien być ustalany z herpetologiem indywidualnie dla każdego zbiornika na podstawie obserwacji w terenie oraz warunków termicznych. Ważne jest, by prace rozpocząć w momencie, kiedy w zbiorniku pozostała niewielka liczba larw (lub już ich tam w ogóle nie ma), jednak zanim płazy przystąpią do zimowania. Proces likwidacji zbiornika należy rozpocząć od szczelnego wygrodzenia zbiornika tymczasowym grodzeniem herpetologicznym (wykonanym na zasadach określonych w ww. warunku pkt 36) na początku września (by nie dopuścić do niego płazów zimujących) przy jednoczesnym odławianiu zwierząt opuszczających zbiornik (np. przy pomocy wiaderek wkopanych przy ogrodzeniu od strony zbiornika). Po odłowieniu zwierząt (także z części lądowej wygrodzonego obszaru) należy przeprowadzić stopniowe obniżanie lustra wody do dna (w przypadku częściowej likwidacji – w części likwidowanej, oddzielonej szczelną ścianką), przy ciągłym odławianiu, następnie penetracja dna przez wykwalifikowanych pracowników i odłowienie pozostałych zwierząt (nie tylko płazów). Miejsca uwolnienia zwierząt powinny być ustalane przez nadzór przyrodniczy i oddalone od pasa robót ziemnych o co najmniej 200,0 m. W przypadku wykorzystania pomp, węże ssące należy zabezpieczyć siatkami, tak by nie przedostały się do nich płazy. Najlepiej na końcówkę węża zamontować konstrukcję przypominającą kosz ze szczelnej siatki (oczka < 5 mm), która będzie umieszczona ok. 20-30 cm od otworu węża, aby uniknąć zgniatania płazów przy zasysaniu. Alternatywnie, w sąsiedztwie likwidowanego zbiornika można wykopać

rząpie (wykop w sąsiedztwie, o dnie położonym poniżej likwidowanego zbiornika), do którego dopływ można zabezpieczyć siatką. Zasypania (osuszonej) misy zbiornika należy dokonać bezpośrednio po odłowieniu zwierząt, małym, jednostronnym frontem roboczym, w obecności pracownika nadzoru herpetologicznego na przedpolu zasypywanego obszaru i przy umożliwieniu samodzielnej ucieczki zwierząt. Po zasypaniu ok. ¾ likwidowanego zbiornika należy odczekać dwa dni i ewentualnie odłowić pozostałe płazy. Po tej czynności należy bezzwłocznie zasypać pozostałą część zbiornika. Nadzór przyrodniczy, w razie konieczności wskaże sposób i lokalizację wykonania tymczasowego ogrodzenia herpetologicznego zabezpieczającego miejsce zlikwidowanego zbiornika przed dostępem płazów (zjawisko filopatrii) oraz objęcia go monitoringiem. W przypadku częściowej likwidacji zbiornika, pozostałą jego część (na zewnątrz ścianki szczelnej) należy pozostawić jako siedlisko rozrodcze płazów,

40) w przypadku bezwzględnej konieczności wykonywania prac wymienionych w ww. warunku pkt 39 w innym terminie (np. w terminie zimowym lub wiosennym), prace związane z wykonaniem szczelnego wygrodzenia likwidowanego zbiornika/siedliska należy przeprowadzić w okresie jesiennym, tak aby nie dopuścić w nich do hibernacji/rozrodu płazów,
41) po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia należy usunąć wszelkie pozostałe po budowie zanieczyszczenia i niewykorzystane materiały, a następnie uporządkować teren. Nadmiar mas ziemnych powinien być usunięty z miejsc czasowego magazynowania, a teren uprzątnięty, aby zapobiec spontanicznemu rozwojowi roślinności gatunków inwazyjnych łatwo zajmujących odkryte powierzchnie. Masy ziemne nie mogą być wykorzystywane do zasypywania terenów podmokłych, zagłębień, zbiorowisk łąkowych itp. mogących stanowić tereny wartościowe przyrodniczo (np. dla płazów). Tereny sąsiadujące z inwestycją, których powierzchnia została zmieniona należy przywrócić do stanu sprzed realizacji lub stanu umożliwiającego ich użytkowanie. Uszkodzone powierzchnie gruntu zaleca się obsiać trawami (rodzimymi gatunkami typowymi dla siedlisk występujących na danym terenie),
42) w przypadku potrzeby zabezpieczenia korpusu drogowego przed ruchami masowymi, pochylenie skarp powinno umożliwiać ich zahumusowanie – w sposób szczelny i trwały,
43) po wykonaniu nasypów i rowów wskazane jest umocnienie skarp i obsianie ich trawami (w tym mieszankami zawierającymi rodzime gatunki typowe dla siedlisk występujących na danym terenie), w taki sposób, aby erozja powierzchniowa została ograniczona do minimum, a frakcje tworzące zawiesiny nie przedostawały się do wód powierzchniowych,
44) należy ogrodzić całą trasę drogi ekspresowej (obustronnie) siatką drucianą na metalowych słupkach, o wysokości 250 cm nad powierzchnią terenu, o następujących parametrach:

- od głębokości 40 cm p.p.t. do wysokości 120 cm n.p.t. – wielkość oczek siatki do 5 x 15 cm,
- od wysokości 120 cm do 250 cm – wielkość oczek siatki do 15 x 15 cm.

Dodatkowo, zastosować na całej długości ogrodzenia drogowego ogrodzenie ochronne dla płazów: od głębokości 30 cm p.p.t. do wysokości 60 cm n.p.t. – siatka metalowa o wielkości oczek nie większych niż 0,5 x 0,5 cm z odgiętą górną krawędzią (trwałą przewieszką) na zewnątrz grodzonego terenu na min. 5-10 cm, pod kątem 45-90°. Siatka herpetologiczna powinna być w sposób trwały i szczelny przymocowana do ogrodzenia drogowego,

45) furtki w ogrodzeniu drogi ekspresowej należy wyposażyć w mechanizmy samozamykające i zaprojektować tak, aby przestrzenie pomiędzy skrzydłami furtki, a słupkami ogrodzenia i podłożem nie były większe niż szerokość najmniejszych oczek w siatce ogrodzenia drogi. Furtki winny otwierać się wyłącznie w kierunku przeciwnym do pasa drogowego,

46) ogrodzenie drogowe musi spełniać następujące warunki:
- ogrodzenie należy prowadzić możliwie blisko krawędzi jezdni, jak najmniej ingerując w obszar otaczający;
- w przypadku przebiegu drogi w wykopie, ogrodzenie musi być zlokalizowane przy krawędzi wykopu w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi;
- w przypadku przebiegu drogi na nasypie, ogrodzenie musi być zlokalizowane możliwie blisko podstawy nasypu;
- w przypadku przechodzenia ogrodzenia nad rowem odwadniającym drogę ekspresową, rów ten należy przykryć (zarurować), lub zastosować konstrukcje zabezpieczające przed przedostawaniem się zwierząt na pas ruchu, z jednoczesnym zachowaniem przepływu wody (np. w formie stalowych krat lub płyt perforowanych);
- w przypadku przechodzenia ogrodzenia przez pasy technologiczne należy zastosować dodatkowe rozwiązania zabezpieczające przed przedostawaniem się płazów na ww. pasy (np. poprzez stosowanie gumowych uszczelnień);
- ogrodzenie należy skonstruować w taki sposób, by naprowadzało zwierzęta na przejścia, łączyło się w sposób płynny ze wszystkimi obiektami umożliwiającymi migrację zwierząt, tak aby nie pozostała pusta przestrzeń między tymi obiektami a ogrodzeniem, uniemożliwiając przedostanie się zwierząt na pas drogowy;
- w miejscach lokalizacji przepustów dla małych zwierząt, płazów i cieków wodnych, ogrodzenia muszą łączyć się w sposób szczelny z czołem przepustu lub przechodzić bezpośrednio ponad wlotem przepustu;
- ogrodzenie drogowe należy prowadzić jako długie odcinku proste, bez gwałtownych załamań (zalecane jednorazowe załamania, nie większe niż 15°); odstępstwa od tego

wymogu mogą wynikać jedynie z braku możliwości technicznych oraz ukształtowania terenu;

- rozstaw słupów w ogrodzeniu drogowym nie powinien przekraczać 300 cm,

47) w przypadku oświetlenia drogowego, należy zastosować lampy o możliwie najniższej emisji barw niebieskich i promieniowania UV (np. lampy sodowe lub lampy LED). Zalecana temperatura barwowa nie powinna przekraczać 3000 K. Niedopuszczalne jest stosowanie lamp rtęciowych. Oświetlenie powinno być jak najmniej intensywne, o ciepłej barwie i skierowane wyłącznie w kierunku elementu, który ma oświetlać (niepowodujące efektu łuny i rozproszenia). Należy stosować zamknięte obudowy źródeł światła,
48) zbiornikom retencyjnym należy nadać kształty nieregularne (dopuszczalne są zbiorniki wykonane na bazie zaokrąglonych kształtów) oraz obsadzić wokół roślinnością odpowiednią do siedliska (celem wkomponowania w krajobraz). Należy ograniczyć do niezbędnego minimum, wynikającego z zapewnienia trwałości konstrukcji i uwarunkowań terenowych, stosowanie elementów żelbetowych i betonowych,
49) zbiorniki retencyjne zaprojektowane poza ogrodzeniem drogowym należy indywidualnie ogrodzić ogrodzeniem drogowym, o którym mowa w ww. warunku pkt 44,
50) należy zaprojektować przejścia dla zwierząt w km drogi ekspresowej S19, ok.:
    - 34+090 – ES-29 (estakada z funkcją przejścia dolnego dla dużych zwierząt); minimalne wymiary części przeznaczonej dla migracji zwierząt (km ok. 34+500 – 34+700): wysokość – 5,0 m, szerokość – 200,0 m;
    - 34+990 – T2 (tunel drogowy z funkcją przejścia górnego dla dużych zwierząt); szerokość części przeznaczonej dla migracji zwierząt: ok. 2,8 km;
    - 37+964 – MSS-30 (przejście dolne dla małych zwierząt, w tym dla płazów, przejście zespolone z ciekiem bez nazwy); minimalne wymiary części przeznaczonej dla migracji zwierząt: wysokość – 1,5 m, szerokość (obustronnych pasów ziemnych) – 2 x 1,5 m,
51) przy projektowaniu przejść dla zwierząt i zagospodarowaniu ich otoczenia należy uwzględnić poniższe zalecenia (nie dotyczy tunelu T2):
    a) w przypadku przejść dolnych zachowany zostanie współczynnik względnej ciasnoty: ≥ 1,5 dla zwierząt dużych i ≥ 0,07 dla zwierząt małych;
    b) długość przęseł (rozstaw podpór) w przypadku estakad powinien wynosić > 15,0 m;
    c) w przypadku przejść dolnych dla dużych zwierząt zapewnione zostanie doświetlenie ich powierzchni poprzez stosowanie otworów lub szczelin doświetlających w pasie rozdziału (jeśli pozwalają na to cechy konstrukcyjne obiektu i zachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego);
    d) przejścia dolne dla małych zwierząt, w tym zespolone z ciekiem, powinny mieć przekrój prostokątny lub eliptyczny/łukowy; przepust może być wykonany z betonu, tworzywa sztucznego lub metalu;

e) w przypadku przejść zespolonych z ciekami powinny być one wyposażone w obustronne pasy suchego terenu położone powyżej poziomu wody średniej i pokryte ziemią mineralną o wyrównanej powierzchni, możliwie łagodnie opadające w kierunku cieku i łagodnie łączące się z otoczeniem przejścia (bez gwałtownych załamań w pionie i poziomie); w przypadku przejść dla małych zwierząt dopuszcza się zastosowanie obustronnych półek pokrytych w sposób szczelny i trwały warstwą gruntu rodzimego;

f) znajdujące się w obrębie przejść i w strefach dojść do nich drogi dojazdowe i pasy technologiczne powinny posiadać nawierzchnię gruntową, dopuszczalne jest ich umacnianie kruszywami naturalnymi lub łamanymi lub też wykonanie nawierzchni powierzchniowo utrwalonej (polegającej na wykonaniu warstw ścieralnych poprzez skropienie lepiszczem (emulsją) rozsypanego kruszywa o odpowiednio dobranej frakcji, z ostatnią szczelną i trwałą warstwą z kruszywa naturalnego nie skropioną lepiszczem); drogi dojazdowe powinny posiadać małe natężenie ruchu (< 500 pojazdów/dobę); nachylenie skarp ww. dróg nie powinno być większe niż 1:2,5;

g) zagospodarowanie powierzchni przejść i obszarów dojść wymaga:

- utworzenia na powierzchni przejść warstwy gruntu o miąższości minimalnej:
  - dla traw, roślinności zielnej i bylin: ≥ 0,3 m, w tym minimum 0,1 m warstwy urodzajnej o dużej zawartości próchnicy,
  - dla krzewów: ≥ 0,6 m, w tym minimum 0,3 m warstwy urodzajnej o dużej zawartości próchnicy,
  - dla drzew: ≥ 1,0 m, w tym minimum 0,3 m warstwy urodzajnej o dużej zawartości próchnicy;
- pokrycia dna przejść dla małych zwierząt warstwą gleby mineralnej o wyrównanej powierzchni; w przypadku przejść dla płazów powinna to być gleba o dużych zdolnościach retencjonowania wody opadowej (w tym gleba organiczna);
- w przypadku obiektów zespolonych z ciekiem należy zachować w jak największym stopniu roślinność naturalną (pozostawić drzewa i krzewy niekolidujące z budową obiektów, rosnące wzdłuż cieku/rowu, nasadzić zieleń zbliżoną w jak największym zakresie do poprzedniej);
- zachowania istniejącej roślinności pod estakadami (długimi obiektami mostowymi), ewentualne jej odtworzenia przez nowe nasadzenia z kształtowaniem odpowiednich warunków siedliskowych;
- zachowanie naturalnej pokrywy roślinnej na powierzchni nad tunelem drogowym lub jej odtworzenie z kształtowaniem odpowiednich warunków siedliskowych;
- dostosowania charakteru i struktury roślinności do występującej w otoczeniu przejścia, z uwzględnieniem gatunków potencjalnej roślinności naturalnej i roślinności rzeczywistej;

- dopuszczenia i wspierania spontanicznej ekspansji i naturalnej sukcesji roślinności z ograniczeniem do minimum wszelkich zabiegów gospodarczych związanych z utrzymaniem roślinności;
- kształtowania trawiastej pokrywy roślinnej pod powierzchnią dolnych przejść (w zasięgu strefy usłonecznionej) i dojść przez wysiew gatunków traw o średnim i wysokim pokroju;
- wprowadzenia gęstych, rzędowych nasadzeń krzewów o nieregularnej linii wzdłuż ogrodzeń (uwzględniając przebieg stwierdzonych i potencjalnych tras przelotu nietoperzy oraz zalecenie kształtowania wąskich pasów trawiastych);
- wprowadzenia nasadzeń krzewów oraz bylin na powierzchni przejścia – pojedynczo i w grupach (po kilka sztuk);
- rozmieszczenia na powierzchni przejścia (o ile zezwalają na to odrębne przepisy oraz ukształtowanie terenu) karp korzeniowych i kłód (kilka/kilkanaście sztuk);
- rozmieszczenia przy wylotach przejść dolnych (o ile zezwalają na to odrębne przepisy oraz ukształtowanie terenu) większych głazów (kilka/kilkanaście sztuk), pojedynczo i w małych grupach;
- w przypadku, gdy przejścia mają być wykorzystywane przez gady zaleca się uwzględnić konieczność kształtowania ciągłych pasów roślinności (szerokości ≥ 2,0 m) z elementami dodatkowymi (np. głazy, kłody, karpy, gałęzie) w miejscach najsilniej usłonecznionych;
- w przypadku, gdy przejście ma być wykorzystywane przez małe zwierzęta (małe ssaki roślinożerne i drapieżne, bezkręgowce), konieczne jest zaprojektowanie odpowiedniej struktury roślinności złożonej z gatunków zapewniających bazę pokarmową oraz dogodne miejsca ukrycia; mikrosiedliska powinny być tworzone z wykorzystaniem roślinności oraz głazów, karp korzeniowych, kłód drewna, konarów, gałęzi itp.;
- w pobliżu przejść dla zwierząt wprowadzane nasadzenia drzew należy zabezpieczyć przed zgryzaniem przez zwierzęta (np. przy użyciu siatki lub perforowanych rulonów);

h) przy projektowaniu i zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia przejść (w tym przepustów dla małych zwierząt):

- w przypadku przejść dolnych należy tak projektować konstrukcje obiektów, by betonowe powierzchnie przyczółków były w możliwie największym stopniu osłonięte warstwą gruntu (docelowo roślinnością osłonową); należy w maksymalnym stopniu ograniczyć projektowanie przejść technicznych, schodów, kładek, balustrad itp. położonych przy wylotach przejść dla zwierząt;
- w przypadku przejść dolnych, skarpy oporowe i nasypy przy przyczółkach powinny łączyć się płynnie z krawędziami betonowej konstrukcji przyczółków, maksymalnie je osłaniając;

- ogrodzenia ochronne przy przejściach dolnych należy prowadzić przy podstawach nasypów i skarp oporowych, łącząc je szczelnie z krawędziami przyczółków;
- w przypadku przepustów dla małych zwierząt, płazów, zespolonych z ciekami, ogrodzenia muszą łączyć się w sposób szczelny z czołem przepustu (przepusty o świetle pionowym > 2,0 m) lub przechodzić bezpośrednio ponad wlotem/wylotem przepustu;
- umacnianie stoków, skarp oporowych i stromych nasypów (położonych w strefach dostępnych dla zwierząt) należy prowadzić z możliwie najszerszym wykorzystaniem metod biologicznych oraz geosyntetyków z docelowym wprowadzaniem pokrywy roślinnej; należy unikać betonowania skarp, w ostateczności można stosować ażurowe płyty betonowe o dużych oczkach (ok. 10 x 10 cm) umożliwiając (w ograniczonym stopniu) spontaniczny rozwój roślinności;
- koryta cieków znajdujących się w obrębie przejść powinny znajdować się w ich centralnej części;
- koryta cieków naturalnych znajdujących się w obrębie przejść powinny pozostać, w miarę możliwości technologicznych, w naturalnym przebiegu;
- umacnianie koryt wszelkich cieków wodnych oraz korekty ich przebiegu pod powierzchnią przejść dolnych oraz w promieniu 50,0 m od przejścia należy prowadzić tylko w sytuacjach koniecznych wynikających z realnych zagrożeń dla obiektów inżynierskich, z wykorzystaniem metod i materiałów naturalnych (roślinność stabilizująca, faszyna, narzut kamienny o zmiennej granulacji); bez względu na rodzaj umocnienia należy zachować możliwość swobodnego przemieszczania się wszystkich występujących na danym terenie gatunków zwierząt (w tym małych) w poprzek i wzdłuż koryta cieku, w tym celu, w zależności od sposobu umocnienia należy zastosować narzut kamienny – zasypywanie szczelin pomiędzy głazami frakcją pośrednią i gruntem rodzimym (w wierzchniej warstwie) z dopuszczeniem ekspansji roślinności (ewentualny dodatkowy wysiew traw);
- wszelkie naziemne obiekty związane z siecią odwodnień powinny być zlokalizowane w odległości co najmniej 50,0 m od krawędzi przejść; w obszarze przeznaczonym do przemieszczania się zwierząt nie mogą znajdować się obiekty odwodnieniowe, które mogłyby utrudniać ich ruch i ograniczać możliwość dojścia do przejścia – przede wszystkim ogrodzone zbiorniki oraz otwarte rowy o stromych skarpach (nachylenie > 1:2); w przypadku bezwzględnej konieczności lokalizacji zbiorników retencyjnych i rowów odwodnieniowych w odległości < 50,0 m od krawędzi przejść wynikającej z panujących trudnych uwarunkowań terenowych, należy przyjąć rozwiązania projektowe możliwie ograniczające ich ingerencję w strefy przemieszczania zwierząt (lokalizacja i kształt zbiorników, przebieg ogrodzenia drogowego, nasadzenia roślinności izolacyjnej itp.); wszystkie rowy przecinające powierzchnię przejść powinny

być skanalizowane (rurociąg) lub, w przypadku braku takiej możliwości, powinny mieć wypłaszczone skarpy (do nachylenia min. 1:2) z pokryciem gruntowym;

- drogi serwisowe/dojazdowe prowadzone w sąsiedztwie przejść dla zwierząt (rejon dojścia do przejścia) muszą charakteryzować się niskim natężeniem ruchu (dojazdy do terenów rolnych/leśnych, przejazdy służb utrzymaniowych drogi itp.) i posiadać na odcinku co najmniej 100,0 m od krawędzi obiektu (w każdym kierunku) nawierzchnię gruntową, dopuszczalne jest jej umacnianie kruszywami naturalnymi lub łamanymi lub też wykonanie nawierzchni powierzchniowo utrwalonej (polegającej na wykonaniu warstw ścieralnych poprzez skropienie lepiszczem (emulsją) rozsypanego kruszywa o odpowiednio dobranej frakcji, z ostatnią szczelną i trwałą warstwą z kruszywa naturalnego nie skropioną lepiszczem);
- nie projektować (za wyjątkiem sytuacji wynikających z warunków technicznych i względów bezpieczeństwa) oświetlenia drogi w rejonie przejść dla średnich i dużych zwierząt – w odległości co najmniej 200,0 m (obszary leśne) i 500,0 m (obszary bezleśne lub z niewielkim udziałem lasów) w każdą stronę od skrajni przejścia; w przypadku niemożności spełnienia ww. wymogu konieczne jest dodatkowo zastosowane oświetlenie o możliwie najmniejszej mocy oraz możliwie najniższej wysokości latarń;
- nie należy wprowadzać znaków pionowych (odblaskowych), barierek, barier energochłonnych, schodów w rejonie światła przejść i dojść tj. w odległości 50,0 m od krawędzi obiektów, stanowiących przejścia dla dużych zwierząt, w obie strony od obiektów, o ile nie wynika to ze względów bezpieczeństwa ruchu drogowego;

i) kształtowanie struktur naprowadzających zwierzęta do przejścia:

- ogrodzenia ochronne wzdłuż drogi powinny posiadać płynne i szczelne połączenie ogrodzeń z wylotami przejść dolnych;
- należy unikać prowadzenia ogrodzeń na stromych skarpach; w przypadku konieczności prowadzenia ogrodzeń w górę skarp o nachyleniu > 1:2,5 (zwłaszcza przy połączeniach z przejściami) konieczne jest zwiększenie wysokości minimalnej ogrodzenia co najmniej o 10%;
- wprowadzić struktury roślinności naprowadzającej, tj. nasadzeń drzew i krzewów w obszarze dojść do przejść dolnych wykonanych w taki sposób, by tworzyły ciągłe lub przerywane pasy zorientowane pod kątem ostrym względem osi środkowej przejścia, ukierunkowując ruch zwierząt; należy uwzględnić gatunki stanowiące atrakcyjną bazę żerową w okresie owocowania;
- w przypadku konieczności dostosowania przejść do potrzeb przemieszczania się nietoperzy należy wprowadzić rzędowe nasadzenia (szpalery) drzew i wysokich krzewów w otoczeniu przejść, łączące się z naturalnymi pasami zadrzewień w otoczeniu drogi i tworzące ciągły układ przestrzenny; długość i lokalizacja nasadzeń

powinny wynikać z przebiegu lokalnych tras przemieszczania się nietoperzy; w przypadku estakady ES-29 należy zastosować na całej jej długości ekrany przeciwwietrzne/ekrany odbijające z funkcją przeciwwietrzną o minimalnej wysokości 4,0 m (podwyższające pułap przelotu nietoperzy nad jezdnią);

- konieczne jest zamontowanie na konstrukcjach drewnianych na powierzchni przejść i na dojściach min. 2 lizawek solnych na każdym przejściu dla zwierząt dużych (za wyjątkiem tunelu);

j) celem ograniczenia użytkowania przejść przez ludzi należy je zabezpieczyć poprzez zastosowanie (o ile zezwalają na to odrębne przepisy oraz ukształtowanie terenu) następujących rozwiązań (odpowiednich dla danego przejścia – jego typu i lokalizacji):

- umieszczanie głazów o różnej wielkości, karp korzeniowych, kłód, stosów grubych gałęzi w poprzek możliwych stref przedostawania się ludzi; głazy i karpy powinny być częściowo zakopane (część nadziemna nie powinna być wyższa niż 40 cm) i na tyle duże, aby istotnie utrudnić ich usunięcie ciągnikiem; powinny być rozmieszczone gęsto (odstępy nieregularne i nie większe niż 150 cm), uniemożliwiając przejazdy samochodami i znacząco utrudniając przejazdy motocykli i quadów;
- wykonanie punktowych wykopów oraz wałów ziemnych skutecznie utrudniających ruch pojazdów w miejscach szczególnie zagrożonych przejazdami;
- wprowadzanie skupisk roślinności w zwartej i nieregularnej więźbie, wspieranie spontanicznej ekspansji i sukcesji naturalnej; wprowadzenie ciernistych gatunków krzewów,

52) należy zaprojektować nasadzenia zieleni drogowej o funkcji izolacyjno-osłonowej, krajobrazowej, naprowadzającej, dogęszczającej i ozdobnej. Gatunki drzew i krzewów do nasadzeń należy dostosować do panujących w danym miejscu warunków siedliskowych i charakteru istniejącej zieleni oraz do zakładanych pełnionych funkcji. Należy wykluczyć stosowanie gatunków inwazyjnych. Niedopuszczalne jest stosowanie gatunków obcego pochodzenia w miejscach, gdzie droga przecina lub sąsiaduje z ekosystemami naturalnymi i półnaturalnymi, zwłaszcza chronionymi typami siedlisk. Gatunki nierodzime drzew i krzewów dopuszcza się do stosowania w przypadku zieleni ozdobnej. Nie należy stosować gatunków drzew i krzewów mogących stanowić atrakcyjną bazę pokarmową dla ptaków. Zaprojektowana zieleń dogęszczająca (ekotonowa) powinna posiadać zwartą, wielorzędową (wynikającą z odpowiedniej więźby nasadzeń w kilku rzędach poszczególnych gatunków drzew i krzewów) i wielopiętrową strukturę (wynikającą z zastosowania gatunków niższych – krzewiastych oraz wyższych – drzewiastych). Pas roślinności dogęszczającej powinien mieć szerokość dostosowaną do wystawy granicy lasu i zasobności siedliska. Wprowadzenie roślinności dogęszczającej nie może wiązać się z wycinką drzew.

Zieleń drogową należy zaprojektować w następującym przybliżonym kilometrażu:

- 33+290 – 33+720 (zieleń izolacyjno-osłonowa),
- 33+290 – 33+720 (ozdobna),
- 33+840 – 33+990 (izolacyjno-osłonowa),
- 34+100 – 34+170 (izolacyjno-osłonowa),
- 33+260 – 34+300 (izolacyjno-osłonowa),
- 34+320 – 34+570 (naprowadzająca),
- 34+320 – 34+370 (ekotonowa),
- 34+580 – 34+680 (ekotonowa),
- 34+635 – 34+720 (izolacyjno-osłonowa),
- 34+620 – 34+650 (izolacyjno-osłonowa),
- 34+675 – 34+715 (naprowadzająca),
- 34+800 – 35+050 (ekotonowa),
- 34+835 – 34+910 (ozdobna),
- 34+920 – 35+050 (ekotonowa),
- 37+760 – 37+770 (izolacyjno-osłonowa),
- 37+855 – 37+940 (izolacyjno-osłonowa),
- 37+860 – 37+900 (ozdobna),
- 37+900 – 37+970 (ekotonowa),
- 37+870 – 38+070 (naprowadzająca),
- 38+090 – 38+120 (ekotonowa),
- 38+060 – 38+150 (izolacyjno-osłonowa),
- 38+430 – 38+455 (izolacyjno-osłonowa),

53) studzienki ściekowe, studnie, niecki wpadowe/chłonne i inne elementy odwodnienia budowanej drogi ekspresowej, znajdujące się w strefie dostępnej dla płazów i mogące stanowić dla nich (i innych małych zwierząt) pułapki, powinny zostać zaprojektowane z uwzględnieniem potrzeby ochrony płazów – należy zastosować rozwiązania konstrukcyjne uniemożliwiające przedostanie się płazów (i innych małych zwierząt) do elementów odwodnienia drogi, mogących stanowić pułapki ekologiczne (np. poprzez stosowanie szczelnych przekryć, wygrodzeń herpetologicznych, krat o oczkach nie większych niż 0,5 x 0,5 cm na wlotach ze zbiorników retencyjnych i kanalizacji deszczowej do cieków oraz wlotach do zbiorników retencyjnych), i/lub rozwiązania umożliwiające im samodzielne wydostanie się z elementów odwodnienia drogi (np. stosowanie pochylni). Wykonanie ww. zabezpieczeń należy przeprowadzić przy udziale nadzoru przyrodniczego,
54) nie należy projektować systemu odprowadzania wód roztopowo-opadowych za pomocą korytek krakowskich lub głębokich rowów betonowych,
55) usytuowanie obiektów mostowych i przepustów nie może powodować istotnych zmian koryta cieku (kształt, przebieg, spadek dna) oraz warunków przepływu wód. Światła

obiektów mostowych i przepustów winny zapewniać swobodny przepływ wód miarodajnych i spływ lodów,

56) obiekty mostowe i wiadukty w ciągu drogi ekspresowej należy zaprojektować bez pylonów. W każdym z przypadków przecięcia cieku obiektem mostowym/estakadą, nie dopuszczać do posadowienia podpór obiektu w korycie cieku, ani w żadnym miejscu zmieniającym szybkość przepływu i rodzaj transportowanego przez ciek materiału,
57) w miejscach, gdzie podpory zlokalizowane będą w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki, należy pozostawić brzeg bez dodatkowych umocnień (naturalna linia brzegowa). Jeśli przepisy szczególne lub warunki bezpieczeństwa i trwałości konstrukcji tego wymagają, dopuszcza się wykonanie umocnień z zastosowaniem materiałów naturalnych,
58) kolorystyka projektowanych obiektów inżynierskich powinna być stonowana, zbliżona do kolorów występujących w bezpośrednim otoczeniu obiektów (stonowane odcienie zieleni, szarości, brązu),
59) zbiornik przeciwpożarowy w km S19 ok. 33+440/P (teren MOP), należy wykonać jako szczelny,
60) w miejscach, gdzie trasa trawersuje istniejące stoki i zbocza, system odwodnienia drogi obejmował będzie szczelne rowy drogowe:
    - w ciągu PU 9/3-L w km ok. 0+006 – 0+300, z odprowadzeniem wód do zbiornika ZB21,
    - w ciągu PU 10/1-P w km ok. 0+008 – 0+471, z odprowadzeniem wód do systemu odwodnienia S19 realizowanego w ramach odrębnej inwestycji,
    - w ciągu PU 10/4-L w km ok. 0+090 – 0+360, z odprowadzeniem wód do systemu odwodnienia S19 realizowanego w ramach odrębnej inwestycji,
61) wyloty służące do wprowadzania wód opadowych lub roztopowych do wód (cieków naturalnych):
    a) zostaną usytuowane na wysokości min. 0,5 m ponad poziomem wody o prawdopodobieństwie wystąpienia Q50%,
    b) będą wyposażone w klapy zwrotne,
    c) zostaną umocnione na odcinkach o długości min. 10,0 m powyżej wylotu i min. 20,0 m poniżej wylotu,
62) system odwodnienia przedmiotowego odcinka drogi zostanie wykonany w następujący sposób:

Obiekt	Lokalizacja		System odwodnienia
	km od ok.	km do ok.	
Droga ekspresowa S19 – strona lewa	33+255	34+060	szczelny rów przydrożny
	34+060	34+860	kanalizacja deszczowa
	34+860	34+990	kanalizacja deszczowa
	34+990	37+790	kanalizacja deszczowa
	37+790	37+890	kanalizacja deszczowa
	37+890	38+440	szczelny rów przydrożny

Obiekt	Lokalizacja		System odwodnienia
	km od ok.	km do ok.	
Droga ekspresowa S19 – strona prawa	33+225	34+070	szczelny rów przydrożny
	34+070	34+900	kanalizacja deszczowa
	34+900	34+990	kanalizacja deszczowa
	34+990	37+790	kanalizacja deszczowa
	37+790	37+850	kanalizacja deszczowa
	37+850	38+440	szczelny rów przydrożny
DT2L	0+100	0+200	szczelny rów przydrożny
WA1	Na całej długości		szczelny rów przydrożny
PU 9/3-L	Na całej długości		szczelny rów przydrożny
PU 10/4-L	Na całej długości		szczelny rów przydrożny
PU 10/1-P	Na całej długości		szczelny rów przydrożny
Tymczasowe włączenie do DK19 (tzw. Łącznik klasy G/GP)	Na całej długości		szczelny rów przydrożny

63) należy zastosować zbiorniki wód opadowych lub roztopowych otwarte, szczelne, retencyjno-odparowujące, z odprowadzeniem wód do odbiorników naturalnych, o nieregularnym kształcie i nachyleniu skarp większym lub równym 1:2:
   - ZB19a w km ok. 33+320, o minimalnej objętości czynnej ok. 860 m^3,
   - ZB19 w km ok. 33+900, o minimalnej objętości czynnej ok. 3950 m^3,
   - ZB20 w km ok. 34+350, o minimalnej objętości czynnej ok. 3170 m^3,
   - ZB21 w km ok. 34+730, o minimalnej objętości czynnej ok. 2100 m^3,
64) wody opadowe i roztopowe z drogi DJ-11-P w km od 0+014 do 0+565 odprowadzane będą do zbiornika retencyjnego ZB19a, skąd dalej przewodem tłocznym prowadzone będą do rowu drogi DJ-11-P w km ok. 0+570, skąd w km ok. 0+940 kierowane będą do zbiornika retencyjnego ZB19. Wody opadowe i roztopowe z terenu MOP oraz trasy głównej S19 w km od ok. 33+254 do ok. 33+750 kierowane będą do zbiornika retencyjnego ZB19. Wody ze zbiornika retencyjnego ZB19 odprowadzane będą do rowu trasy głównej S19 w km ok. 33+960. Wody opadowe i roztopowe z trasy głównej S19 w km od ok. 33+750 do ok. 34+077 oraz z drogi DJ-11-P w km od ok. 0+940 do ok. 1+603 kierowane będą do zbiornika retencyjnego ZB20. Następnie ze zbiornika ZB20, poprzez układ oczyszczający kierowane będą do rowu drogi DJ-12-P, dalej rowem drogi DJ-12-P odprowadzane będą do cieku bez nazwy nr 1. Wody opadowe i roztopowe z drogi DJ-12-P odprowadzane będą do cieku bez nazwy nr 1. Wody opadowe i roztopowe z rejonu portalu północnego oraz z estakady kierowane będą do zbiornika retencyjnego ZB21, skąd poprzez układ oczyszczający odprowadzane będą do cieku bez nazwy nr 2,
65) zbiorniki wód opadowych lub roztopowych przed odprowadzeniem wód do odbiornika wyposażone zostaną w urządzenia umożliwiające odcięcie odpływu wód, np. zastawki. Wielkość odpływu wód ze zbiorników będzie regulowana,
66) po wykonaniu kanalizacji deszczowej należy sprawdzić szczelność wszystkich elementów i połączeń sieci,

67) woda na potrzeby wykonania prób szczelności nowych lub przebudowywanych sieci, instalacji będzie dowożona. Wody zużyte w procesie zostaną wykorzystane wtórnie w procesie budowy lub wywiezione do oczyszczalni ścieków,
68) pojemność zbiorników retencyjnych powinna zapewniać ochronę cieków tak, aby w czasie deszczów nawalnych odpływ do środowiska był zachowany jak dla zlewni naturalnej przed jej zabudową planowanym przedsięwzięciem,
69) w urządzeniach oczyszczających, przed wylotami urządzeń kanalizacyjnych należy zastosować zamknięcia odpływu (zasuwy). System kanalizacji deszczowej zostanie wykonany w sposób wykluczający podtapianie układów oczyszczania wód opadowo-roztopowych od strony odbiornika,
70) kanalizację deszczową należy wykonać także w przypadkach, gdy droga przebiegać będzie na wysokich nasypach, estakadach itp.,
71) wody opadowe lub roztopowe z S19 przed wprowadzaniem do środowiska należy poddać oczyszczeniu w osadnikach i separatorach substancji ropopochodnych,
72) odwodnienie tunelu należy zapewnić poprzez jednostronny poprzeczny spadek jezdni na całej długości tunelu do krawężnika. Przy krawężniku należy zastosować system odwodnienia liniowego, włączony do planowanej kanalizacji deszczowej, poza tunelem. Korytka odwodnienia liniowego należy wykonać z materiałów niepalnych i odpornych na ciecze agresywne (np. polimerobeton). W ciągu kanalizacji deszczowej, do której włączony zostanie system odwodnienia liniowego tunelu, należy zainstalować separator substancji ropopochodnych z osadnikiem,
73) wody z drenażu tunelu/terenów osuwiskowych należy odprowadzić do wód pobliskich cieków powierzchniowych,
74) MOP Jawornik należy zaopatrzyć w wodę z wodociągu,
75) ścieki bytowe z obiektów miejsca obsługi podróżnych Jawornik (MOP), w miarę możliwości należy odprowadzać do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. W przypadku braku możliwości zastosowania powyższego rozwiązania, ścieki bytowe należy oczyszczać w mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków. Układ technologiczny mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków bytowych będzie obejmował stopień mechaniczny i urządzenia oczyszczania biologicznego. Oczyszczone ścieki bytowe odprowadzane będą poprzez system kanalizacji deszczowej S19 i dalej do wód. W przypadku etapowania budowy MOP, dopuszczalne jest odprowadzanie ścieków bytowych do zbiorników bezodpływowych, z zapewnieniem ich wywozu do oczyszczalni ścieków,
76) ścieki z autokarów na MOP Jawornik będą odprowadzane do kanalizacji sanitarnej MOP – zrzucane bezpośrednio do kratki zlewnej, wyposażonej w system automatycznego płukania,

77) wody opadowe lub roztopowe z MOP odprowadzane będą do planowanego systemu odwodnienia drogi. Przed wprowadzeniem do systemu odwodnienia drogi, wody te będą oczyszczane w osadniku i separatorze,
78) stanowiska postojowe dla samochodów przewożących materiały niebezpieczne wyznaczone będą na powierzchni utwardzonej i nienasiąkliwej. Ukształtowanie stanowisk postojowych będzie uniemożliwiać rozprzestrzenianie się rozlewiska (nadanie spadku w kierunku odwodnienia liniowego zbierającego odpływy z całej powierzchni). Wody opadowe lub roztopowe z obszaru stanowisk dla samochodów przewożących materiały niebezpieczne, w okresie gdy nie będą znajdować się na nich pojazdy z materiałami niebezpiecznymi, będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej MOP. Gdy na stanowisku znajdować się będzie samochód z materiałami niebezpiecznymi, zamykany będzie zawór odcinający odpływ wód do sieci kanalizacji deszczowej MOP. Wody opadowo-roztopowe oraz ewentualnie powstające w wyniku awarii odcieki gromadzone wówczas będą w zbiorniku bezodpływowym o pojemności nie mniejszej niż 20 m^3. Każdorazowo po zdarzeniu, przed ponownym otwarciem kanalizacji deszczowej zbiornik oraz wyłączony z użytku odcinek sieci zostanie wyczyszczony, a odciek przekazany jako odpad. Materiał, z którego wykonana zostanie sieć kanalizacji na ww. stanowisku, będzie odporna na działanie środków chemicznych,
79) odbiornikami wód opadowo-roztopowych z terenu MOP w km ok. 33+300 będą wody cieku bez nazwy i Jawornickiego Potoku,
80) stanowiska postojowe dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne zlokalizowane na MOP oraz stanowiska do przeładunku pojazdów przewożących materiały niebezpieczne zlokalizowane na obwodach utrzymania, nie będą lokalizowane:
    a) w zagłębieniach terenu,
    b) na terenie podmokłym,
    c) w odległości mniejszej niż 10,0 m od studzienek kanalizacyjnych i urządzeń melioracyjnych,
81) ścieki bytowe pochodzące z budynków technicznych BT-3 i BT-4 oczyszczane będą w biologicznej oczyszczalni ścieków. Oczyszczone ścieki będą odprowadzane poprzez system kanalizacji deszczowej S19 do wód,
82) agregaty oraz zbiorniki paliw (wyłącznie zbiorniki dwupłaszczowe) wykorzystywane na etapie realizacji przedsięwzięcia, lokowane będą na podłożu utwardzonym i nieprzepuszczalnym. Dodatkowo agregaty zostaną wyposażone w wanny retencyjne o pojemności co najmniej 110% objętości układu paliwowego. Strefy przeładunku paliwa będą wyznaczane na podłożu utwardzonym i nieprzepuszczalnym. Wody opadowo-roztopowe z powierzchni, na których prowadzony będzie przeładunek paliw, odprowadzane będą po oczyszczeniu w separatorze,

83) podczas fazy eksploatacji transformatory olejowe (mokre) będą wyposażone w szczelne misy olejowe o pojemności pozwalającej na przejęcie całości oleju z transformatora,
84) zakres prac w korytach cieków naturalnych będzie następujący:
    a) ciek bez nazwy w km S19 ok. 34+576, będący lewobrzeżnym dopływem Gąsiorowskiego Potoku (ciek nr 1), koryto cieku zostanie przełożone i umocnione (skarpy i dno) materiałami pochodzenia naturalnego na długości ok. 101,5 m, wykonany zostanie: wylot rowu drogowego – Wyl_D1, wylot rowu drogowego – Wyl_D2, wylot rowu drogowego – Wyl_D3, wylot rowu drogowego – Wyl_D4, przepust drogowy PD4 o długości ok. 34,2 m, przeprowadzenie wodociągu (W2) w rurze osłonowej w km S19 ok. 34+588L, kanał technologiczny P.TEL.3 w km S19 ok. 34+522, przeprowadzenie linii kablowej średniego napięcia w km cieku ok. 0+050, całkowita maksymalna długość odcinka cieku objęta pracami ok. 223 m,
    b) ciek bez nazwy w km S19 ok. 34+780, będący lewobrzeżnym dopływem cieku nr 1 (ciek nr 2), koryto cieku zostanie przełożone i umocnione (skarpy i dno) materiałami pochodzenia naturalnego na długości ok. 466,5 m; wykonany zostanie wylot kanalizacji deszczowej – Wyl12, ze zbiornika ZB21, przepust drogowy PD5 o długości ok. 41 m, przeprowadzenie wodociągu (W3) w rurze osłonowej w km S19 ok. 34+672L, kanał technologiczny P.TEL.3 w km S19 ok. 34+675, przeprowadzenie linii kablowej średniego napięcia w km cieku ok. 0+366, całkowita maksymalna długość odcinka cieku objęta pracami ok. 506 m,
    c) ciek bez nazwy w km S19 ok. 38+000, będący prawobrzeżnym dopływem Dopływu z Nowej Wsi (ciek nr 3), koryto cieku zostanie przełożone i umocnione (skarpy i dno) materiałami pochodzenia naturalnego na długości ok. 260 m. Wykonany zostanie mały most MMS30 o długości ok. 125 m, całkowita maksymalna długość odcinka cieku objęta pracami ok. 267 m,
    d) przełożenie koryta cieku zostanie wykonane w następującej kolejności: wykonanie nowego odcinka koryta, włączenie nowego odcinka do naturalnego koryta, w pierwszej kolejności od strony dolnej wody, odcięcie i zasypanie starego fragmentu koryta przeznaczonego do likwidacji,
    e) poniżej i powyżej kształtowanych koryt zostaną przeprowadzone prace konserwacyjne, polegające na: odmuleniu koryta, usunięciu krzewów i porostów oraz plantowaniu skarp – zasypaniu istniejących lokalnych wyrw brzegowych powstałych na skutek erozji wodnej,
85) konstrukcje oporowe w obrębie portali zostaną wykonane w formie: palisad z pali wierconych kotwionych w gruncie w postaci kotew gruntowych; zabezpieczenie stateczności skarp wykopu zapewnione zostanie poprzez dostosowanie ich odpowiedniego pochylenia. Na obu portalach w części palisady oraz na skarpach wykopu zostaną zastosowane dreny wiercone. Na portalu północnym dreny zastosowane zostaną

w dolnej części wykopu, na portalu południowym na powierzchni skarp na całej wysokości. Dodatkowo skarpy zostaną zabezpieczone przed wodami opadowymi lub roztopowymi w postaci zabezpieczenia powierzchniowego pełniącego funkcje systemu odwodnienia powierzchniowego i wgłębnego, działając jako element stabilizujący, filtrujący oraz retencyjny,

86) w rejonie portali tunelu zostaną wykonane bezodpływowe szczelne zbiorniki awaryjne (o pojemności min. 150 m^3), służące do gromadzenia m.in. substancji uwolnionych wskutek zdarzeń losowych mających miejsce wewnątrz tunelu, np. wód gaśniczych itp., do których – przejęte przez system odwodnienia tunelu – substancje zostaną skierowane i w których zostaną zatrzymane, na skutek zamknięcia zastawki znajdującej się w studzience, w ciągu kolektora kanalizacji deszczowej. Każdorazowo po zdarzeniu wymagającym przekierowania substancji do zbiorników awaryjnych, przeprowadzone zostanie czyszczenie systemu odwodnienia tunelu wraz z odcinkiem kolektora deszczowego – do studzienki. Dodatkowo za zbiornikami i studnią rozdziału, kanalizacja deszczowa będzie wyposażona w separator z zaworem pływakowym uniemożliwiającym odpływ substancji w sposób niekontrolowany. Przy normalniej pracy tunelu, wody z odwodnienia liniowego tunelu będą kierowane poprzez zbiornik i separator do kanalizacji deszczowej. W razie wystąpienia awarii odpływ do kanalizacji deszczowej będzie odcinany, a odcieki będą kierowane do szczelnych zbiorników,

87) system odwodnienia tunelu będzie realizowany za pomocą dedykowanych koryt odwodnienia tunelowego o przepustowości hydraulicznej min. 100 l/s. System odwodnienia liniowego będzie co max. 50 m podłączony do głównego kolektora, biegnącego wzdłuż koryta na całej długości tunelu. Korytka odwodnienia liniowego oraz inne elementy odwodnienia wraz ze studzienką syfonową będą wykonane z materiałów niepalnych i odpornych na ciecze agresywne. System odwodnienia liniowego zlokalizowany będzie na całej długości tunelu przy krawężniku i wyprowadzony 10,0 m przed portale tunelu. W normalnych warunkach będzie odprowadzał wody do zewnętrznego odcinka kanalizacji deszczowej znajdującej się poza tunelem,

88) wodę na potrzeby drążenia tunelu i zabezpieczenia ciągłości pracy maszyny TBM należy dowozić i/lub pobierać z sieci wodociągowej. Dopuszczalne jest również wykorzystanie wody z czasowego odwadniania wykopów pod obiekty budowlane, drenów portalowych, wody technologicznej – oczyszczonych ścieków odprowadzanych z oczyszczalni TBM,

89) wodę zużytą w TBM (odciek z miejsc magazynowania urobku) należy poddać oczyszczeniu w oczyszczalni TBM, w procesie: sedymentacji, flokulacji i koagulacji, odwadniania osadów przy wykorzystaniu prasy filtracyjnej, opcjonalnie filtracji na filtrach węglowych lub piaskowych. Instalację oczyszczania należy wykonać jako szczelną. Odcieki powstające w procesie oczyszczania (np. z prasy osadu) należy zawracać na początek układu oczyszczania. Po oczyszczeniu ścieki traktowane będą jako woda

technologiczna i ponownie w maksymalnym stopniu wykorzystywane m.in. w procesie drążenia na potrzeby budowy albo odprowadzane za pomocą szczelnych rowów tymczasowych do wód cieku bez nazwy nr 2,

90) ścieki z oczyszczalni TBM będą wprowadzane do wód cieku bez nazwy nr 2 w ilości maksymalnej nieprzekraczającej 100 m^3/d. Punkt pomiarowo-kontrolny, umożliwiający pomiar ilości oraz pobór prób ścieków do badań zostaną zlokalizowane przy wylocie z oczyszczalni ścieków bezpośrednio przed ich odprowadzeniem do tymczasowych, szczelnych rowów. Odprowadzanie oczyszczonych ścieków do odbiornika będzie miało miejsce jedynie w uzasadnionych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości wykorzystania ścieków dla potrzeb budowy oraz w sytuacji wystąpienia w odbiorniku przepływów wyższych niż 0,610 m^3/s. Należy zamontować urządzenia pomiarowe na cieku bez nazwy nr 2 w celu monitorowania wielkości przepływu w tym cieku,
91) instalację oczyszczania ścieków przemysłowych z TBM, należy wybudować przy portalu północnym,
92) urobek z drążenia tunelu transportowany będzie poprzez przenośnik taśmowy na tymczasowe miejsce magazynowania – szczelny zbiornik przy każdym z portali. Ww. zbiornik będzie wyposażony w system pomp ujmujących odcieki i odprowadzających je do oczyszczalni ścieków TBM. Urobek będzie sukcesywnie odbierany i ładowany na samochody ciężarowe, a następnie transportowany poza teren budowy do wskazanych miejsc dalszego zagospodarowania, odzysku lub składowania. Organizacja transportu urobku zostanie dostosowana do tempa pracy maszyny TBM jak i pojemności zbiorników na urobek, tak aby zapewnić ciągłość odbioru materiału i nie zakłócać procesu drążenia tunelu,
93) miejsce magazynowania substancji wykorzystywanych w procesie drążenia tunelu będzie stanowić szczelna, zadaszona, betonowa płyta. Substancje będą magazynowane w szczelnych zamkniętych pojemnikach i zbiornikach. W miejscu magazynowania nie będą dozowane ani porcjowane środki dodawane do górotworu podczas drążenia tunelu,
94) wjazd do zbiornika, w którym magazynowany będzie urobek dopuszcza się jedynie w przypadku maszyn i pojazdów, które w razie konieczności wyjazdu ze zbiornika będą miały myte koła lub gąsienice, a woda zużyta w procesie mycia odprowadzana będzie do zbiornika i traktowana jak odciek. Załadunek urobku – odpadu na pojazdy będzie się odbywał na betonowej płycie placu dojazdowego. Wody opadowo-roztopowe z terenu zaplecza przy portalu (powierzchnie poza otoczeniem zbiornika ze spadem ukierunkowującym spływ wód opadowych lub roztopowych w stronę zbiornika), będą odprowadzane do szczelnych tymczasowych rowów,
95) szczelnymi rowami, którymi odprowadzane będą ścieki oczyszczone do wód cieku bez nazwy nr 2 będą również odprowadzane wody opadowo-roztopowe z zaplecza budowy tunelu przy portalu, z odwodnienia tunelu, z odwodnienia portalu. W ciągu rowu, przed

wylotem do cieku wykonany zostanie szczelny osadnik. Osadnik pełnił będzie również funkcję retencyjną, tak aby ograniczyć potencjalne oddziaływanie hydrauliczne na odbiornik. Analogiczny tymczasowy system odwodnienia wykonany zostanie przy portalu północnym,

96) na etapie eksploatacji drogi należy prowadzić przegląd i konserwację systemu odwodnienia drogi, tj. kosić trawę w rowach przydrożnych, usuwać osady i substancje olejowe ze studzienek kanalizacyjnych, osadników, zbiorników retencyjnych, kontrolować stan techniczny rowów przydrożnych, przepustów, wylotów do odbiorników (co najmniej raz do roku), studzienek kanalizacyjnych, zbiorników retencyjnych oraz przeprowadzać przegląd eksploatacyjny urządzeń oczyszczających wody opadowe lub roztopowe (co najmniej dwa razy do roku),
97) w trakcie eksploatacji drogi, utrzymanie terenów zielonych będzie zapewnione poprzez ich koszenie – nie będą stosowane herbicydy,
98) w przypadku odcinków, gdzie m. in. odwodnienie wykopów budowlanych, skutkowało będzie obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poza terenem budowy (na podstawie dokumentacji hydrogeologicznej), należy prowadzić obserwacje poziomu zwierciadła wody. W przypadku terenów zabudowanych pomiary należy prowadzić w najbliżej usytuowanych względem planowanej drogi studniach, przez okres wykonywania prac. Na odcinkach drogi, gdzie w celu prawidłowej eksploatacji drogi wymagane będzie lokalne obniżenie zwierciadła wód podziemnych, obserwacje poziomu zwierciadła wody, w przypadku terenów zabudowanych, w najbliżej usytuowanych względem planowanej drogi studniach, należy prowadzić przez okres jednego roku po oddaniu obiektu budowlanego do eksploatacji, z częstotliwością raz na miesiąc,
99) likwidowane otwory studzienne i ujęcia należy uszczelnić w sposób zabezpieczający wody podziemne przed migracją zanieczyszczeń, otwory studzienne np. poprzez utworzenie od góry otworu warstwy o miąższości 2 m z gruntów o słabej przepuszczalności tj. piasku gliniastego lub gliny; ujęcia typu źródliskowego np. wypełnione zostaną wyłącznie piaskiem gliniastym w całym przekroju otworu,
100) w przypadku przerwania dostaw wody do spożycia (zanik wody w studniach) spowodowanych realizacją przedsięwzięcia, inwestor winien niezwłocznie zapewnić dostęp do wody do spożycia poszkodowanym użytkownikom, np. z wykorzystaniem beczkowozów,
101) w miejsce przewidzianego do likwidacji wodociągu doprowadzającego wody ze źródła na działce 2321 obręb Lutcza, przed likwidacją przedmiotowego wodociągu, należy wykonać nową studnię w nowej lokalizacji, zapewniając w okresie realizacji i eksploatacji planowanej inwestycji dostęp do wody na co najmniej dotychczasowym poziomie (warunki zasilania oraz wydajność ujęcia),

102) na etapie realizacji planowanego przedsięwzięcia, w przypadku kolizji z urządzeniami melioracyjnymi należy dokonać ich przebudowy w sposób gwarantujący ciągłość pracy urządzeń,
103) w obrębie MOP Jawornik prowadzony będzie monitoring wód podziemnych w oparciu o sieć monitoringową składającą się z minimum trzech piezometrów - dwa na napływie wód – PIE21 X 5522862.955, Y 7563140.757, Z 372.85, PIE22 X 5522947.055, Y 7563256.417, Z350.13, jeden na odpływie wód z terenu MOP – PIE24 X 5522706.365, Y 7563367.631, Z 373.94, z częstotliwością 2 razy w ciągu roku, przez okres dwóch lat od rozpoczęcia użytkowania w pełni wyposażonego MOP. Po tym okresie częstotliwość badań zostanie ustalona w zależności do otrzymywanych wyników. Oznaczenia należy wykonywać w następującym zakresie:
   - wskaźniki fizyczne: przewodność elektryczna, odczyn pH, zapach, ChZT,
   - wskaźniki nieorganiczne: chlorki, siarczany, wodorowęglany, sód, potas, magnez, wapń, azotany, fosfor ogólny, amoniak, azotyny, fluorki, żelazo, mangan,
   - mikroelementy: ołów, kadm, cynk, chrom, kobalt, bor,
   - wskaźniki organiczne: TOC (OWO), suma węglowodorów ropopochodnych (aTPH), WWA, BTEX oraz fenole (indeks fenolowy),
104) prowadzony będzie monitoring ilości i jakości wód w oparciu o sieć obejmującą:
   - piezometry zlokalizowane w osi oraz otoczeniu projektowanego tunelu,
   - źródła, wysięki i stokowe ujęcia wód podziemnych, nie mniej niż 14 punktów pomiarowych usytuowanych najbliżej względem portalu południowego,
   - istniejące studnie gospodarcze,
   - piezometry na obszarach osuwiskowych.

   Monitoring na etapie realizacji i eksploatacji obejmował będzie co najmniej te same grupy punktów pomiarowych, które wykorzystano do określenia stanu referencyjnego, tj.: piezometry, źródła, ujęcia i studnie gospodarcze, cieki,
105) monitoring wielkości przepływu wód powierzchniowych w ciekach naturalnych prowadzony będzie co najmniej: w cieku Dopływ z Nowej Wsi oraz jego dopływie, przecinającym trasę tunelu w km ok. 36+950 S19 oraz w ciekach numer 1, 2 i 3, które zlokalizowane są w dolinach położonych równolegle do przebiegu tunelu, tj. w pkt: oznaczenie PL-2000/7
   - MPW1 X 5520310.81, Y 7565338.43,
   - MPW2 X 5520383.66, Y 7565451.88,
   - MPW3 X 5520332.66, Y 7565494.46,
   - MPW4 X 5520209.59, Y 7565789.27,
   - MPW5 X 5521470.15, Y 7564201.19,
   - MPW6 X 5521721.04, Y 7564138.55,
   - MPW7 X 5519614.42, Y 7565800.40,
   - MPW8 X 5519640.38, Y 7566019.77,

- MPW9 X 5521609.65, Y 7564803.39,
- MPW10 X 5521991.97, Y 7564681.10,

106) monitoring położenia zwierciadła wód w studniach gospodarczych prowadzony będzie minimum w 18 studniach zlokalizowanych w rejonie projektowanego tunelu, w tym:
- Lutcza dz. nr 39/2 X 5521027.47 Y 7564615.44,
- Lutcza dz. nr 40 X 5521105.44 Y 7564571.40,
- Lutcza dz. nr 1143 X 5520999.95 Y 7564653.03,
- Lutcza dz. nr 2471/3 X 5519709.79 Y 7566398.03,

107) prowadzony będzie monitoring jakości wód w piezometrach zlokalizowanych w osi oraz otoczeniu projektowanego tunelu, źródłach i studniach gospodarskich w następującym zakresie:
- odczyn pH,
- przewodność elektrolityczna właściwa,
- ogólny węgiel organiczny (OWO),
- elementy nieorganiczne: chlorki, sód, potas, siarczany, wapń, chrom, cynk, kadm, ołów, azotany, azotyny,
- elementy organiczne: suma węglowodorów ropopochodnych C10-C40, suma BTEX, suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA),
- suma węglowodorów ropopochodnych C6-C12 benzyna,
- zawiesina ogólna (dodatkowy warunek).

108) częstotliwość monitoringu poziomu wód podziemnych, wielkości przepływu wód w ciekach oraz obszarów źródliskowych będzie następująca:
- dla monitorowania bazowego w strefie wyprzedzającej przed przodkiem tunelu, na którą nie mają jeszcze wpływu roboty tunelowe, w okresie od rozpoczęcia prac budowlanych: 1 raz na miesiąc,
- dla monitorowania bazowego w strefie wyprzedzającej przed przodkiem tunelu, na zbliżeniu do strefy aktywnej (co najmniej miesięczne wyprzedzenie zanim przodek osiągnie daną lokalizację): 1 raz na tydzień,
- dla monitorowania w strefie aktywnej: bezpośrednio będącej pod wpływem wiercenia TBM, tj. w obszarze o szerokości nie mniejszej niż 2 - 2,5 średnicy tunelu przed przodkiem tunelu i nie mniej niż 3 - 5 średnicy tunelu za przodkiem tunelu: 1 odczyt dziennie (piezometry), 1 odczyt tygodniowo (studnie gospodarcze, profile hydrometryczne na ciekach oraz obszary źródliskowe),
- dla monitorowania w strefie zamknięcia tj. za ww. strefą aktywną, zanim efekty spowodowane drążeniem tunelu ulegną stabilizacji, tj. odczyty w piezometrach będą zmieniać się na poziomie odpowiadającym wielkości błędu bezwzględnego instrumentów pomiarowych: odczyt piezometrów 1 raz w tygodniu, odczyt pozostałych punktów w sieci monitoringowej 2 razy w tygodniu,

- dla monitorowania w strefie zamknięcia po osiągnięciu ww. stabilizacji w piezometrach: odczyt piezometrów 1 raz w miesiącu, odczyt pozostałych punktów w sieci monitoringowej 1 raz w miesiącu, aż do przekazania drogi zarządcy oraz następnie przez okres 1 roku w ramach analizy porealizacyjnej.

Przez poszczególne „strefy" należy rozumieć sekcje wyznaczone przez linie rozgraniczające poprowadzone prostopadle do tunelu, w miejscach granic pomiędzy odcinkami tunelu znajdującymi się na powyżej opisanych etapach budowy,

109) pomiarów wielkości przepływu wód w ciekach nie należy prowadzić w okresie występowania pokrywy śnieżnej, temperatury powietrza utrzymującej się poniżej zera, w czasie trwania opadu,

110) częstotliwość monitoringu jakości wód podziemnych w piezometrach, studniach gospodarczych i źródłach będzie następująca:
- przed przejściem przodka maszyny pod punktem, gdy przodek drążenia tunelu jest w odległości minimum 50 m, a maksymalnie 100 m; dotyczy wszystkich punktów usytuowanych w danym przekroju,
- ponowne pomiary wykonać niezwłoczne po przejściu maszyny pod punktem, dotyczy wszystkich punktów usytuowanych w danym przekroju i ponawiać je z częstotliwością 1 raz na miesiąc, aż do przekazania drogi zarządcy oraz następnie przez okres 1 roku w ramach analizy porealizacyjnej,

111) wyniki monitoringu przekazywać do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie co najmniej raz na 6 miesięcy przez okres od rozpoczęcia budowy S19 do czasu oddania S19 do użytkowania, natomiast analiza porealizacyjna ma zostać przedstawiona ww. Organowi w terminie 18 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania. Dokumentacja będzie zawierać wnioski przedstawiające stwierdzone zmiany względem stanu początkowego, ewentualne propozycje niezbędnych działań minimalizujących i zmian w zakresie monitoringu,

112) ze względu na przewidywane uciążliwości akustyczne związane z budową drogi dla mieszkańców terenów zabudowanych przyległych do drogi, prace budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem, prowadzić należy wyłącznie w porze dziennej, tj. od godz. 6.00 do 22.00. Ograniczenie to nie dotyczy prac, których uwarunkowania technologiczne, nie pozwalają na ich przerwanie,

113) przed rozpoczęciem robót i po ich zakończeniu należy przeprowadzić inwentaryzację stanu nawierzchni dróg, po których prowadzony będzie transport związany z realizacją przedsięwzięcia oraz elewacji budynków i budowli położonych w odległości do 30 m od frontu robót i od dróg narażonych na oddziaływanie zwiększonego ruchu pojazdów ciężkich oraz trasy drążenia tunelu, w celu udokumentowania ewentualnego wpływu na stan techniczny dróg i elewacji budynków,

114) należy wykonać rzeczywiste pomiary wielkości emisji hałasu na etapie realizacji przedsięwzięcia. Pomiary należy wykonać w porze dziennej i nocnej w trakcie realizacji przedsięwzięcia, w rejonie budynków mieszkalnych, zgodnie z poniższą tabelą, według metodyki referencyjnej określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. z 2021 r., poz. 1710), w trakcie pełnej pracy możliwie największej ilości źródeł hałasu. Pomiary należy prowadzić cyklicznie, nie rzadziej niż raz na kwartał, a także każdorazowo w przypadku wprowadzenia istotnych zmian organizacji ruchu technologicznego lub zmian w sposobie prowadzenia robót mogących mieć wpływ na poziom emisji hałasu. Na podstawie pomiarów należy określić, czy będą występować przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu hałasu i jaka będzie ich wielkość. W przypadku stwierdzenia przekroczeń wartości dopuszczalnej poziomu hałasu należy, zastosować odpowiednie środki ochrony klimatu akustycznego.

Punkt pomiarowy	km S19 ok.	Strona drogi	Odległość od osi drogi [m]	Adres działki
1	34+229	P	327	nr działki 2185/1, Jawornik 524, 38-114 Jawornik
3	34+550	L	127	nr działki 3027/2, Jawornik 521, 38-114 Jawornik
4	34+592	L	168	nr działki 3033/2, Jawornik 522, 38-114 Jawornik
7	38+008	L	87	nr działki 2471/4, Lutcza 859, 38-112 Lutcza
9	37+990	L	120	nr działki 2471/3, Lutcza 859A, 38-112 Lutcza
T02	34+522	L	68	nr działki 3027/2, Jawornik 521, 38-114 Jawornik
T04	34+592	L	147	nr działki 3033/2, Jawornik 522, 38-114 Jawornik
T09	34+242	P	300	nr działki 2185/1, Jawornik 524, 38-114 Jawornik
T13	37+984	L	63	nr działki 2467, Lutcza 860, 38-112 Lutcza
T15	37+969	L	86	nr działki 2467, Lutcza 860, 38-112 Lutcza
T16	37+996	L	114	nr działki 2471/3, Lutcza 859A, 38-112 Lutcza

115) ekrany akustyczne zostaną wykonane w następujących lokalizacjach:

Nr ekranu	Rodzaj zabezpieczenia	Strona drogi	Wysokość [m]	Początek ekranu [ok. km]	Koniec ekranu [ok.km]
WZ-01	Wał ziemny	prawa	5,0	33+307	33+508
EKRZ-01	Ekran ziemny	prawa	5,5	33+508	33+651
EKRZ-02	Ekran ziemny	prawa	5,5	33+683	33+702
EKRW-01	Ekran odbijający z funkcją przeciwwietrzną	lewa	4,0	33+890	34+993
EKRW-02	Ekran odbijający z funkcją przeciwwietrzną	środek	4,0	33+890	34+886
EKRW-03	Ekran odbijający z funkcją przeciwwietrzną	środek	4,0	33+890	34+886
EKRW-04	Ekran odbijający z funkcją przeciwwietrzną	prawa	4,0	33+890	34+993
EKR-01	Ekran pochłaniający	lewa	5,0	37+792	37+857
EKR-02	Ekran pochłaniający	lewa	5,0	37+879	38+102
EKR-03	Ekran pochłaniający	prawa	5,5	33+651	33+683

116) projektowane ekrany akustyczne pochłaniające będą charakteryzować się wskaźnikiem izolacyjności od dźwięków powietrznych wynoszącym co najmniej DLR≥26 dB oraz jednoliczbowym wskaźnikiem pochłaniania wynoszącym co najmniej DLα ≥13 dB,
117) projektowane ekrany akustyczne odbijające będą charakteryzować się wskaźnikiem izolacyjności od dźwięków powietrznych wynoszącym co najmniej DLR≥30 dB,

118) w celu uniemożliwienia przedostawania się drobnych zwierząt na drogę, panele akustyczne będą szczelnie połączone z podwaliną, aby nie występowała wolna przestrzeń pomiędzy ekranem, a podłożem. Podwalina powinna być zagłębiona w gruncie na głębokość min. 10 cm. Wszelkie ubytki spowodowane osiadaniem lub osuwaniem się ziemi ze skarp, skutkującym pojawieniem się szczelin, pomiędzy ekranem akustycznym a podłożem, należy niezwłocznie uzupełniać,
119) na ekranach przeźroczystych należy umieścić znaki graficzne w postaci czarnych pionowych pasów o szerokości ok. 2 cm rozstawionych w odległości do 10 cm lub czarnych poziomych pasów o szerokości ok. 2 mm rozstawionych w odległości ok. 30 mm. Tożsame rozwiązanie należy zastosować na przeźroczystych elementach ekranów przeciwwietrznych,
120) nie należy obsadzać drzewami i krzewami ekranów akustycznych. Nie należy nasadzać pnączy na ekranach oraz na wszelkich ekranach od strony jezdni, a w razie pojawienia się pnączy, należy natychmiast je usuwać,
121) na etapie realizacji zadania należy zapewnić stały nadzór archeologiczny nad pracami ziemnymi. W przypadku odkrycia zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem obiektów archeologicznych o wartości historycznej lub naukowej należy przeprowadzić ratownicze badania w uzgodnieniu z Podkarpackim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
122) odpady powstające na etapie eksploatacji drogi, w tym również odpady powstające na skutek zdarzeń losowych, należy przekazywać uprawnionym podmiotom posiadającym odpowiednie uprawnienia w zakresie gospodarowania odpadami,
123) odpady niebezpieczne będą magazynowane w zadaszonym miejscu, posiadającym utwardzone i szczelne podłoże,
124) prace budowlane na całym odcinku budowanej drogi ekspresowej powinny być prowadzone pod nadzorem przyrodniczym. Nadzór powinien obejmować kontrolę wdrażania wskazanych działań minimalizujących możliwe negatywne oddziaływanie inwestycji na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i aktualizację stanu i zasięgu występowania chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych, celem wykazania możliwości realizacji prac, wstrzymania prac w uzasadnionych przypadkach, czy też wskazania ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących na etapie budowy (niezbędnych do wdrożenia);
    a) zakres zadań członków nadzoru przyrodniczego obejmować będzie w szczególności:
    - szkolenia dla pracowników nadzorujących budowę,
    - nadzorowanie prac przygotowawczych, w szczególności wycinki drzew i krzewów, zdejmowania humusu wraz z roślinnością zielną, lokalizacji zaplecza budowy i miejsc składowania humusu, wyznaczania dróg tymczasowych, wykonania ewentualnych prac odwodnieniowych, wyburzeń obiektów budowlanych, w których mogą występować nietoperze, ptaki i inne chronione gatunki zwierząt itd.,

- nadzorowanie wykonywania zabezpieczeń drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, a narażonych na uszkodzenia podczas prac budowlanych,
- nadzorowanie wykonywania tymczasowych ogrodzeń zabezpieczających zinwentaryzowane stanowiska chronionych gatunków i płaty siedlisk przyrodniczych,
- nadzorowanie wykonywania tymczasowych grodzeń herpetologicznych, kontrolowanie ich stanu technicznego; w okresie aktywności płazów i gadów zbieranie każdego dnia, dwa razy dziennie, rano i wieczorem, gromadzących się wzdłuż nich płazów, wybieranie także tych z dołków/wiader (pułapek łownych), oraz przenoszenie ich w odpowiednie siedliska (prace związane ze zbieraniem i przenoszeniem płazów mogą być również prowadzone przez przeszkolonych pracowników),
- wydostawanie (odławianie) i przenoszenie zwierząt (w którymkolwiek stadium rozwoju) z obrębu placu budowy, poza zasięg oddziaływania robót budowlanych, w odpowiadające danemu gatunkowi siedlisko (prace te mogą być również prowadzone przez przeszkolonych pracowników),
- kontrolowanie powstających w obrębie placu budowy rozlewisk, kolein, kałuż, celem sprawdzenia przed ich zasypaniem, czy nie są one zasiedlone przez płazy, w którymkolwiek stadium rozwoju (prace te mogą być również prowadzone przez przeszkolonych pracowników),
- nadzorowanie prac prowadzonych w obrębie koryt cieków i terenów podmokłych, w miejscach występowania płazów,
- nadzorowanie likwidacji zbiorników wodnych, rozlewisk, terenów podmokłych itp.,
- nadzorowanie wykonania zabezpieczenia elementów odwodnienia drogi i innych elementów infrastruktury drogowej mogących stanowić pułapki dla małych zwierząt,
- sprawdzanie podczas budowy, codziennie rano przed rozpoczęciem robót, a następnie bezpośrednio przed zasypaniem wykopów i studzienek, pod kątem ewentualnego występowania w nich uwięzionych zwierząt (prace te mogą być również prowadzone przez przeszkolonych pracowników),
- nadzorowanie sposobu zagospodarowania humusu na placu budowy w celu uniknięcia zasypywania cennych przyrodniczo miejsc, które zostaną określone przez nadzór przyrodniczy. Dotyczy to np. lokalnych obniżeń terenu, terenów podmokłych, siedlisk przyrodniczych;
- nadzorowanie sposobu zagospodarowania humusu zanieczyszczonego szczątkami, kłączami roślin inwazyjnych (w szczególności nawłoci późnej),
- nadzorowanie budowy obiektów inżynierskich pełniących funkcje przejść dla zwierząt oraz zagospodarowania ich otoczenia,
- nadzorowanie wykonania drogowych ogrodzeń ochronno-naprowadzających,
- nadzorowanie wykonania nasadzeń zieleni drogowej i osłonowo-naprowadzającej,

- uczestnictwo przy odbiorach technicznych – dotyczy to zwłaszcza wykonanych przejść dla płazów i małych zwierząt, naprowadzeń do nich i zagospodarowania ich otoczenia, oraz wykonania ogrodzeń;

b) czas trwania nadzoru przyrodniczego i jego skład osobowy należy dostosowywać do lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, terminu i rodzaju prowadzonych prac budowlanych. Nadzór ten ma trwać od momentu rozpoczęcia prac, w których niezbędne jest zapewnienie nadzoru, do ich zakończenia. Z każdego dnia kontroli należy wykonać notatkę zawierającą: datę, czas trwania wizyty, kilometraż, stwierdzone zagrożenia, wprowadzone działania oraz dokumentację fotograficzną;

c) za każdy rok prowadzenia nadzoru przyrodniczego należy przygotować stosowne sprawozdanie z realizacji wszystkich zadań nadzoru przyrodniczego, które należy przekazać do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie w terminie do 31 stycznia roku kolejnego,

125) po zakończeniu wszelkich prac związanych z realizacją budowy drogi ekspresowej S19 należy prowadzić coroczny monitoring zaprojektowanych przejść i obiektów pełniących funkcje przejść dla zwierząt (z wyłączeniem istniejącego przejścia nad tunelem T2) pod kątem trwałości zagospodarowania ich powierzchni oraz otoczenia (stref dojść), stanu technicznego ogrodzeń ochronno-naprowadzających, występowania pułapek antropogenicznych, stanu zachowania roślinności na przejściach (osłonowo-naprowadzającej) oraz pod względem penetracji przez ludzi:

a) przejścia dla zwierząt dużych:

– kontrola drożności przejść – usuwanie wszystkich przeszkód ograniczających przepustowość ekologiczną obiektu; w przypadku obiektów zlokalizowanych w sąsiedztwie terenów rolniczych, w obrębie działek znajdujących się w granicach pasa drogowego, należy zwrócić uwagę także na niekorzystne zjawisko składowania sprzętu i odpadów pochodzących z prowadzenia gospodarki rolnej;

– kontrola wszystkich elementów stanowiących mikrosiedliska (karpy korzeniowe, kłody, konary, stosy gałęzi, głazy, kamienie) – ocena stanu pod kątem stopnia rozkładu biologicznego oraz przemieszczenia w wyniku wpływu warunków atmosferycznych i ludzkiej działalność,

w przypadku stwierdzenia uszkodzeń, ubytków i zmiany lokalizacji należy podjąć działania dla przywrócenia stanu pierwotnego;

– kontrola intensywności penetracji przez ludzi powierzchni przeznaczonych wyłącznie dla zwierząt – w przypadku stwierdzenia śladów intensywnego wykorzystywania obiektów (zwłaszcza regularnego), należy zastosować (lub skorygować istniejące) działania mające na celu utrudnienie dostępu poprzez:

- wyłożenie na wejściach dodatkowych dużych kamieni, głazów lub pni drzew zabezpieczających przed wjeżdżaniem pojazdów,

- luźne rozlokowanie karp korzeniowych, gałęzi i pni na powierzchni przejścia,
- obsadzenie niewysokimi drzewami lub kępami krzewów z rodzimych gatunków całej powierzchni przejścia,

– harmonogram i termin realizacji: co najmniej 1 raz w roku, wczesną wiosną, najpóźniej do 15 kwietnia; w razie potrzeby liczbę kontroli należy odpowiednio zwiększyć,

b) przepusty dla płazów oraz małych ssaków i gadów (samodzielne i zespolone z ciekami):

– kontrola drożności przepustu – usuwanie wszelkiego materiału obcego blokującego światło obiektu i przepustowość ekologiczną,
– kontrola wszystkich elementów stanowiących mikrosiedliska (karpy korzeniowe, kłody, konary, stosy gałęzi, głazy, kamienie) - ocena stanu pod kątem stopnia rozkładu biologicznego oraz przemieszczenia w wyniku wpływu warunków atmosferycznych i ludzkiej działalności;

w przypadku stwierdzenia uszkodzeń, ubytków i zmiany lokalizacji należy podjąć działania dla przywrócenia stanu pierwotnego;

– harmonogram i termin realizacji:
  - kontrola drożności przepustów suchych – 3 razy w ciągu roku,
  - kontrola drożności przepustów zespolonych z ciekami – na początku roku (wczesną wiosną – najpóźniej do 15 kwietnia) oraz po każdym wezbraniu wód,
  - kontrola mikrosiedlisk – co najmniej 1 raz w roku, wczesną wiosną - najpóźniej do 15 kwietnia,

c) ogrodzenia ochronne i naprowadzające:

– kontrola szczelności ogrodzeń dla dużych i średnich zwierząt oraz ogrodzeń herpetologicznych; należy zwrócić szczególną uwagę na:
  - połączenia ogrodzeń z obiektami inżynierskimi i ekranami,
  - szczelność ogrodzeń (wszystkich typów) przy powierzchni gruntu,
  - szczelność bram i furtek oraz intensywność ich niepożądanego wykorzystywania. Prace obejmują usuwanie roślinności (martwej i przerastającej konstrukcje ogrodzeń) oraz wszelkiego materiału utrudniającego przemieszczanie zwierząt.
– harmonogram i termin realizacji:
  - kontrola szczelności ogrodzeń dla dużych i średnich zwierząt – 2 razy w ciągu roku (marzec, sierpień),
  - kontrola szczelności ogrodzeń ochronno-naprowadzających dla płazów – 3 razy w ciągu roku: przed migracjami wiosennymi (luty-marzec), przed migracjami młodych osobników (koniec maja-początek czerwca), przed migracjami jesiennymi (sierpień).

  W trakcie sezonowych migracji płazów, kontrola szczelności ogrodzeń powinna odbywać się każdorazowo po przeprowadzonych pracach utrzymaniowych

(np. wykaszanie traw, czyszczenie rowów) mogących uszkodzić ogrodzenia, oraz po zdarzeniach ekstremalnych typu powódź,

d) pielęgnacja roślinności na przejściach oraz roślinności osłonowej i naprowadzającej:

- kontrola rozwoju roślinności (przy udziale dendrologa) – prowadzenie nasadzeń uzupełniających drzew i krzewów w przypadku stwierdzenia uszkodzeń lub nieprzyjęcia się sadzonek – co najmniej 1 raz w roku, wczesną wiosną (najpóźniej do końca kwietnia),
- kontrola stanu zabezpieczenia sadzonek przed zwierzętami z usunięciem wszelkich usterek – co najmniej 2 razy w roku: wczesna wiosna, późna jesień,
- wykaszanie roślinności wzdłuż ogrodzeń dla płazów (pas szerokości min. 50 cm) - 2 razy w roku: 20 maja – 30 czerwca oraz 1 – 30 sierpnia; skoszoną biomasę należy usunąć,

  - zalecane wykorzystanie do użyźnienia gleby na powierzchni przejść dla dużych i średnich zwierząt,
- wszystkie powierzchnie otwarte (trawy, ziołorośla) na przejściach powinny być regularnie koszone - z reguły 2 razy w roku,
- powierzchnie w promieniu min. 2 m od małych przejść powinny być regularnie koszone - z reguły 2 razy w roku,
- z wykaszania powinny być wyłączone powierzchnie obsadzone gatunkami drzew liściastych, gdyż pokrywa trawiasta stanowi naturalną ochronę przed przemarzaniem oraz zmniejsza intensywność uszkadzania sadzonek przez zwierzęta,

e) pielęgnację nasadzeń przydrożnych należy prowadzić w okresie 5 lat od ich wykonania; w tym okresie niezbędne jest prowadzenie następujących prac pielęgnacyjnych (w zależności od potrzeb): podlewanie (z częstotliwością dostosowaną do warunków pogodowych), odchwaszczanie, nawożenie, utrzymywanie przepuszczalnej wierzchniej warstwy ziemi wokół drzew i krzewów, wymiana uschniętych i uszkodzonych drzew i krzewów, wykonywanie cięć pielęgnacyjnych i formujących (np. przycięciu chorych, złamanych oraz krzyżujących się gałęzi), wymiana zniszczonych palików i wiązadeł, zapobieganie i zwalczanie chorób, szkodników środkami ochrony roślin, uzupełnianie braków kory ogrodniczej pod drzewami i krzewami, poprawa mocowania agrowłókniny itp.; prace te należy przeprowadzać przy udziale dendrologa,

f) monitoring stanu technicznego i zagospodarowania obiektów należy rozpocząć rok po oddaniu danego obiektu do użytkowania. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, uszkodzeń, ubytków i zmiany lokalizacji tych obiektów należy podjąć działania niezbędne dla przywrócenia stanu pierwotnego, poprawy ich funkcjonalności,

126) po zakończeniu prac związanych z realizacją budowy drogi ekspresowej S19 należy prowadzić co najmniej 5-letni monitoring wykorzystania przejść przez zwierzęta w następującym zakresie:
   a) określenie intensywności wykorzystywania przejść,
   b) określenie gatunków zwierząt korzystających z przejść w stosunku do wszystkich potencjalnie występujących zwierząt na danym obszarze,
   c) określenie częstotliwości wykorzystania w odniesieniu do poszczególnych gatunków,
   d) określenie zachowania się zwierząt przechodzących przez obiekt,
   e) określenie reakcji na czynniki stresowe,
   f) określenie zaleceń modyfikacji przejścia, w tym zagospodarowania jego powierzchni oraz otoczenia (strefy dojść/najść do przejść),
   g) prowadzenie rejestracji śmiertelności zwierząt.

   Uzyskane wyniki monitoringu wykorzystania przejść przez zwierzęta wraz z analizą ekspercką w zakresie funkcjonalności i skuteczności ekologicznej poszczególnych obiektów oraz oceną stanu zagospodarowania przejść należy przedstawić w corocznych raportach przekazywanych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w terminie 3 miesięcy od zakończenia monitoringu w danym roku. Do wyników należy dołączyć dokumentację fotograficzną w formie cyfrowej. W raporcie końcowym należy zestawić i poddać analizie eksperckiej wszystkie dane uzyskane w całym okresie prowadzenia obserwacji, przedstawiając końcowe wnioski z ewentualnymi zaleceniami względem koniecznych do wprowadzenia zmian,
127) kontrolę przejść dla zwierząt należy przeprowadzać za pomocą:
   a) rejestracji tropów zwierząt na śniegu na transektach, na całej powierzchni przejścia – identyfikacja gatunku, liczby osobników, określenie liczby osobników przechodzących przez obiekt,
   b) rejestracji tropów zwierząt na specjalnie przygotowanych powierzchniach pokrytych piaskiem (o szerokości co najmniej 2 m), położonych na obu końcach przejścia – identyfikacja gatunku, liczby osobników, określenie liczby osobników przechodzących przez obiekt,
   c) rejestracji aktywności zwierząt przy pomocy kamer wykorzystujących podczerwień, uruchamianych przy pomocy czujników ruchu (tzw. fotopułapki) – identyfikacja gatunku, liczby osobników, określenie liczby osobników przechodzących przez obiekt, określenie zachowania się zwierząt przechodzących przez obiekt, określenie reakcji na czynniki stresowe (metoda podstawowa dla przejść dla dużych i średnich zwierząt),
   d) rejestracji przechodzących zwierząt przy użyciu elektronicznych liczników zdarzeń w celu określenia liczby osobników przechodzących przez obiekt,
   e) identyfikacja uszkodzeń roślinności przez zwierzęta na przejściach – potwierdzenie obecności zwierząt i określenie gatunku,

128) zakres monitoringu wykorzystania przejść przez zwierzęta (warunek pkt 126) i dobór stosowanych metod (warunek pkt 127) należy dostosować do biologii/ekologii gatunków zwierząt, którym są one dedykowane oraz do specyfiki samych objętych monitoringiem obiektów,
129) monitoringiem wykorzystania przejść przez zwierzęta, o którym mowa w warunku pkt 126, należy objąć następujące obiekty pełniące funkcje przejść dla zwierząt: ES-29 i MSS-30. Dla przejść objętych monitoringiem, należy opracować plany kontroli (szczegółowy opis metodyki, liczbę kontroli i terminy) uwzględniające biologię i ekologię gatunków zwierząt, dla których migracji zostały zaprojektowane. Opracowane plany kontroli (wraz ze stosownym uzasadnieniem) należy przekazać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie wraz z pierwszymi wynikami monitoringu wykorzystania przejść przez zwierzęta,
130) uzyskane wyniki monitoringu wykorzystania przejść przez zwierzęta wraz z analizą ekspercką w zakresie funkcjonalności i skuteczności ekologicznej poszczególnych obiektów oraz oceną stanu zagospodarowania przejść należy przedstawić w corocznych raportach przekazywanych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w terminie 3 miesięcy od zakończenia monitoringu w danym roku. Do wyników należy dołączyć dokumentację fotograficzną w formie cyfrowej. W ramach prowadzonego monitoringu wykorzystania przejść przez zwierzęta, należy zidentyfikować ewentualne błędy konstrukcyjne i niewłaściwy sposób zagospodarowania powierzchni przejść i ich otoczenia (niesprzyjający wykorzystaniu przez zwierzęta) oraz wskazać sposoby ich eliminacji. W raporcie końcowym należy zestawić i poddać analizie eksperckiej wszystkie dane uzyskane w całym okresie prowadzenia obserwacji, przedstawiając końcowe wnioski z ewentualnymi zaleceniami względem koniecznych do wprowadzenia zmian, czy też potrzeby kontynuowania tego monitoringu;

1.2 Nakładam na inwestora obowiązek przeprowadzenia analizy porealizacyjnej.

Po jednym roku od dnia oddania przedmiotowego przedsięwzięcia do użytkowania należy przeprowadzić analizę porealizacyjną, w tym w szczególności w zakresie ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem, określenia skuteczności zainstalowanych urządzeń oczyszczających wody opadowe i roztopowe z powierzchni drogi poprzez wykonanie badań jakości wód opadowo-roztopowych na wylotach urządzeń kanalizacyjnych, bezpośrednio przed zrzutem do odbiorników w zakresie zawartości zawiesiny ogólnej, węglowodorów ropopochodnych i natężenia przepływu oraz w zakresie wpływu inwestycji na zmianę poziomu oraz stanu wód podziemnych. Pomiary poziomu hałasu należy przeprowadzić w lokalizacjach jak w tabeli poniżej:

Lp.	Nr pkt pomiarowego	km ok.	Strona L/P	Działka ewidencyjna	Obręb ewidencyjny
1	10	37+999	L	2471/3	Lutcza
2	T15	37+969	L	2467	Lutcza
3	T16	37+996	L	2471/3	Lutcza

Analiza przedstawiona zostanie Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie w terminie 18 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania;

1.3 W przypadku niedotrzymania standardów jakości środowiska, zastosować należy odpowiednie środki ochrony w sferze emisji lub imisji, bądź rozwiązania organizacyjno-administracyjne. W sytuacji, w której standardy jakości środowiska nie będą mogły być dotrzymane, administrator drogi przedłoży właściwemu organowi ochrony środowiska dokumenty niezbędne do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania;

1.4 Ponadto ustalam obowiązek realizacji przedmiotowej inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w ostatecznej decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 9 stycznia 2026 r., znak: R.RUZ.4210.70.2025.RD, udzielającej pozwolenia wodnoprawnego m.in. na likwidację i wykonanie urządzeń wodnych, prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące obiektów mostowych, przepustów i sieci uzbrojenia terenu, kształtowanie nowych koryt cieków i usługę wodną.

2. Ochrona zabytków i dóbr kultury współczesnej.

Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków nie zgłosił zastrzeżeń do przedmiotowej inwestycji. W związku z występowaniem stanowisk archeologicznych w granicach inwestycji oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie, prace ziemne należy prowadzić pod stałym nadzorem archeologicznym, który w przypadku odkrycia obiektów i nawarstwień archeologicznych zostanie przekształcony w ratownicze badania wykopaliskowe.

3. Obronność Państwa.

Planowane zamierzenie zostało pozytywnie zaopiniowane przez Szefa Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji, pismem nr 5860/2025, z 16 grudnia 2025 r. Zgodnie z informacją zawartą w ww. piśmie, przedmiotowa inwestycja obejmuje odcinek drogi istotnej dla sił zbrojnych.

VII. Wymagania dotyczące powiązania drogi z innymi drogami publicznymi, z określeniem ich kategorii.

Planowana inwestycja jest częścią drogi ekspresowej S19, która przebiegać będzie od przejścia granicznego z Białorusią w Kuźnicy do przejścia granicznego ze Słowacją

w Barwinku. Zlokalizowana jest w województwie podkarpackim, w powiecie strzyżowskim, na terenie gminy Niebylec. Realizowane przedsięwzięcie leży na szlaku komunikacyjnym VIA CARPATIA przebiegającym przez Litwę, Białoruś, Polskę, Słowację, Węgry, Rumunię, Bułgarię i Grecję. Szlak transportowy prowadzący wzdłuż wschodniej granicy Unii Europejskiej krzyżuje się z korytarzami prowadzącymi z Europy Zachodniej do Ukrainy i Rosji i łączy się przez porty Morza Czarnego ze szlakiem TRACECA (Europa – Kaukaz – Azja). Projektowany odcinek drogi ekspresowej S19 przebiegać będzie po nowym śladzie. Przedmiotowa droga ekspresowa będzie drogą o ograniczonej dostępności – oznacza to, że wjazd i wyjazd z niej odbywał się będzie jedynie poprzez węzły drogowe.

Projektowany odcinek drogi ekspresowej będzie się łączył z sąsiednimi odcinkami projektowanej drogi – na początku opracowania z odcinkiem Babica – Jawornik oraz na końcu opracowania z odcinkiem Lutcza – Domaradz. Przedmiotowy odcinek drogi będzie połączony pośrednio przez sąsiadujące odcinki drogi ekspresowej i znajdujące się w ich ciągu węzły z drogą powiatową nr 1931R oraz drogą wojewódzką nr 886. Obsługa komunikacyjna terenów sąsiadujących z projektowanym odcinkiem drogi ekspresowej będzie zapewniona poprzez projektowane jezdnie dodatkowe oraz zjazdy.

VIII. Wymagania dotyczące ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich.

1. Przy realizacji inwestycji należy uwzględnić warunki wynikające z obowiązującej ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r., poz. 524, z późn zm.), ze szczególnym uwzględnieniem art. 5 ww. ustawy, zwłaszcza poprzez zapewnienie:
   a) poszanowania występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym zapewnienie dostępu do drogi publicznej,
   b) możliwości korzystania z urządzeń istniejącej infrastruktury technicznej.
2. Planowaną budowę i przebudowę infrastruktury technicznej winno się realizować zgodnie z warunkami podanymi przez odpowiednie instytucje branżowe, w sposób umożliwiający korzystanie z tych urządzeń przez użytkowników.
3. Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z 10 kwietnia 2003 r., w sytuacji, kiedy pod planowaną inwestycję drogową przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa tej części nieruchomości.
4. W celu realizacji wymagania dotyczącego zapewnienia dostępu do drogi publicznej, na podstawie art. 120 w związku z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399, ze zm.) **ustanawiam służebność przejazdu i przechodu:**

Numer działki, na rzecz której ustala się służebność przejazdu i przechodu	Numery działek, przez które ustanawia się służebność przejazdu i przechodu
2329/4 (powstała z podziału działki nr 2329/1) obręb 0008 Lutcza	2207, 967, 807/4 (powstała z podziału działki nr 807/1), 2321/2 (powstała z podziału działki nr 2321), 2322, 2324/2 (powstała z podziału działki nr 2324) obręb 0008 Lutcza
2324/2 (powstała z podziału działki nr 2324) obręb 0008 Lutcza	2207, 967, 807/4 (powstała z podziału działki nr 807/1), 2321/2 (powstała z podziału działki nr 2321), 2322 obręb 0008 Lutcza
2471/8 (powstała z podziału działki nr 2471/4) obręb 0008 Lutcza	2471/6 (powstała z podziału działki nr 2471/3), 2467/2 (powstała z podziału działki nr 2467), 2468, 2470, 807/3 (powstała z podziału działki nr 807/1), 2471/1, 2474/1, 734/2, 2476/1 obręb 0008 Lutcza
3/2 (powstała z podziału działki nr 3) obręb 0008 Lutcza	3031/2 obręb 0006 Jawornik

Obszar wykonywania służebności oznaczono linią przerywaną koloru czerwonego na mapie stanowiącej załącznik nr 2 i mapie stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszej decyzji. Ustanowienie potrzebnej służebności drogowej na rzecz właścicieli i posiadaczy ww. działek nastąpi za wynagrodzeniem. Wszelkie koszty ustanowienia ww. służebności przejazdu i przechodu obciążają inwestora – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Mapy do celów prawnych zostały przyjęte do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego przez Starostę Strzyżowskiego w dniach:

- 15 stycznia 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.66;
- 17 marca 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.406;
- 18 marca 2026 r., pod numerem ewidencyjnym: P.1819.2026.416;

IX. Pozostałe ustalenia:

1. Szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych:
   a) w trakcie prowadzenia robót budowlanych należy spełniać wymogi i warunki instytucji uzgadniających i opiniujących projekt budowlany,
   b) należy zapewnić bezpieczeństwo ludzi i mienia przy wykonywaniu robót budowlanych.
2. Określenie czasu użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych:
   - obiekty przeznaczone do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położone na terenie budowy oraz ustawione w związku z ich realizacją należy usunąć przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania obiektu.
3. Określenie terminów rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych:

- należy dokonać rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania, zgodnie z kolejnością realizacji robót przewidzianą w projekcie budowalnym,
- należy dokonać rozbiórki tymczasowych obiektów budowlanych zgodnie z przyjętym harmonogramem robót.

4. Szczegółowe wymagania dotyczące nadzoru na budowie:
   a) przed rozpoczęciem robót budowlanych inwestor jest zobowiązany:
   - zapewnić sporządzenie projektu technicznego,
   - ustanowić kierownika budowy,
   - ustanowić inspektora nadzoru inwestorskiego zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 3 lit. c), d), e), pkt 4, 7 lit. a), b), pkt 12, 13 lit. a), pkt 14 lit. b), pkt 15, 18 i § 3 pkt 1 i 2, w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz. U. z 2001 r. Nr 138, poz. 1554),
   - przekazać kierownikowi budowy projekt budowlany, w tym projekt techniczny,
   b) przy prowadzeniu robót, do kierowania którymi jest wymagane przygotowanie zawodowe w specjalności techniczno-budowlanej innej niż posiada kierownik budowy, inwestor jest obowiązany zapewnić ustanowienie kierownika robót w danej specjalności,
   c) za prowadzenie dziennika budowy odpowiada kierownik budowy.
5. Inwestor jest zobowiązany oddać do użytkowania drogę zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, stosownie do charakteru poszczególnych obiektów budowlanych.
6. Inwestor jest obowiązany zawiadomić organ nadzoru budowlanego (Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Rzeszowie, ul. 8 Marca 5, 35-065 Rzeszów) oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych.
   Do zawiadomienia organu nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych inwestor dołącza:
   1) informację wskazującą imiona i nazwiska osób, które będą sprawować funkcję:
   a) kierownika budowy - w przypadku robót budowlanych wymagających ustanowienia kierownika budowy,
   b) inspektora nadzoru inwestorskiego - jeżeli został on ustanowiony,
      - oraz w odniesieniu do tych osób dołącza kopie zaświadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 7, wraz z kopiami decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności,
      - wymogu dołączenia kopii zaświadczeń, o którym mowa powyżej nie stosuje się do osób wpisanych do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane,

- wymogu dołączenia kopii uprawnień budowlanych, o którym mowa powyżej nie stosuje się do uprawnień budowlanych wpisanych do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane,

2) oświadczenie lub kopię oświadczenia projektanta i projektanta sprawdzającego o sporządzeniu projektu technicznego, dotyczącego zamierzenia budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej, projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym oraz rozstrzygnięciami dotyczącymi zamierzenia budowlanego.

7. Przed rozpoczęciem robót budowlanych inwestor wystąpi do Wojewody Podkarpackiego, w celu ostemplowania przedłożonego dziennika budowy prowadzonego w postaci papierowej lub zapewnienia dostępu w systemie EDB (Elektroniczny Dziennik Budowy) do dziennika budowy prowadzonego w postaci elektronicznej.
8. Inwestor winien zachować warunki wskazane w postanowieniu Wojewody Podkarpackiego udzielającego zgody na odstępstwo od przepisów, określonych w § 158 ust. 4 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r., poz. 124, z późn. zm.) – postanowienie Wojewody Podkarpackiego z dnia 17 kwietnia 2026 r., znak: I-VII.7820.5.7.2025.
9. Jeżeli, jak w niniejszym przypadku, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nadany został rygor natychmiastowej wykonalności, decyzję ustalającą wysokość odszkodowania wydaje się w terminie 60 dni od dnia nadania ww. decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 12 ust. 4g ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych).
10. Wysokość odszkodowania ustala się według stanu nieruchomości w dniu wydania przez Wojewodę Podkarpackiego decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz według jej wartości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania (art. 18 ust. 1 ww. ustawy).
11. Jeżeli na nieruchomościach, które stają się własnością Skarbu Państwa lub na prawie użytkowania wieczystego tych nieruchomości są ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, wysokość odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu zmniejsza się o kwotę równą wartości tych praw (art. 18 ust. 1a).
12. Kwotę odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych, wypłaca się osobom, którym te prawa przysługiwały (art. 18 ust. 1d).
13. W przypadku, w którym dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wyda tę nieruchomość niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

a) doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji,
b) doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności albo
c) w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna
   - wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5 % wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego (art. 18 ust. 1e).

14. Do egzekucji obowiązków wynikających z wykonalnej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucję obowiązku wynikającego z decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku właściwego zarządcy drogi (art. 17 ust. 5).

    Integralną część niniejszej decyzji stanowią:

    załącznik nr 1 – mapa w skali 1:500 przedstawiająca proponowany przebieg drogi z zaznaczeniem terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych oraz istniejące uzbrojenie terenu (10 arkuszy + legenda mapy);

    załącznik nr 2 – mapy zbiorcze w skali 1:1000 z projektami podziału nieruchomości oraz projektami ustalenia służebności gruntowej wraz z wykazami zmian gruntowych (14 arkuszy map + wykazy zmian gruntowych);

    załącznik nr 3 – mapa do celów prawnych w skali 1:1000, do ustanowienia służebności gruntowych (1 arkusz);

    załącznik nr 4 – projekt zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany.

X. Jednocześnie, działając na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, **nadaję niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności**.

Wobec powyższego, decyzja niniejsza:
- zobowiązuje do niezwłocznego wydania nieruchomości,
- uprawnia do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie przez właściwego zarządcę drogi,
- uprawnia do rozpoczęcia robót budowlanych,
- uprawnia do wydania przez właściwy organ dziennika budowy.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 13 stycznia 2026 r., Pan Tomasz Badowski będący pełnomocnikiem Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, złożył do Wojewody Podkarpackiego wniosek

w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi” w ramach zadania pn.: „Zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S19 na odcinku Jawornik – Lutcza dł. ok. 5,25 km”. Po wezwaniu, inwestor w dniu 27 marca 2026 r., skutecznie uzupełnił wniosek pod względem formalnym, jednocześnie korygując go w związku ze zmianą zakresu przedmiotowej inwestycji, tj. zmianą przebiegu linii rozgraniczającej teren. Następnie wniosek skorygowano w dniu 27 lipca 2026 r.

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311), zwanej dalej specustawą drogową, wniosek złożony przez zarządcę drogi – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, w sprawie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, podlega rozpatrzeniu przez Wojewodę Podkarpackiego.

Przedmiotowa inwestycja lokalizowana jest w województwie podkarpackim, na działkach położonych w powiecie strzyżowskim, na terenie gminy Niebylec. Planowane przedsięwzięcie obejmuje budowę drogi ekspresowej S19 na odcinku o długości ponad 5 km. Droga ekspresowa została zaprojektowana jako droga o nawierzchni bitumicznej, o przekroju dwujezdniowym. Dla każdej jezdni zaprojektowano dwa pasy ruchu o szerokości 3,5 m. Jezdnie zostaną rozdzielone pasem dzielącym szerokości 5,0 m. W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia zaprojektowano także dwunawowy tunel drogowy „T-2” oraz obiekty inżynierskie, w tym estakadę „ES-29”. Ponadto, w związku z realizacją odcinka drogi ekspresowej zostanie wybudowane Miejsce Obsługi Podróżnych – MOP Jawornik, zapewniające miejsca postojowe dla samochodów osobowych (spalinowych i elektrycznych), dostawczych, ciężarowych, autokarów, pojazdów z ładunkiem niebezpiecznym, oraz pojazdów służb (straży pożarnej, policji, ITD., itp.), a także stanowiska do kontroli i ważenia pojazdów.

Zakres inwestycji obejmuje m.in.:
- budowę odcinka drogi ekspresowej o przekroju dwujezdniowym o długości ok. 5,2 km,
- budowę Miejsca do Obsługi Podróżnych – MOP II Jawornik (MOP I z rezerwą terenu pod kategorię II MOP),
- przebudowę istniejących dróg w zakresie kolizji z projektowaną drogą ekspresową,
- budowę jezdni dodatkowych obsługujących tereny przyległe,
- budowę przejazdów awaryjnych oraz wjazdów awaryjnych na drogę ekspresową,
- budowę i przebudowę zjazdów,

- budowę systemu odwodnienia terenu, w tym urządzeń odwadniających korpus drogowy – rowów drogowych, kanalizacji deszczowej, urządzeń podczyszczających, zbiorników retencyjnych z dojazdami, itp.,
- budowę dwunawowego tunelu drogowego T-2,
- budowę budynków technicznych BT-3, BT-4 (budynki do obsługi tunelu),
- budowę drogowych obiektów inżynierskich, w tym estakady ES-29,
- budowę innych obiektów inżynierskich – konstrukcji oporowych,
- rozbiórkę w niezbędnym zakresie obiektów budowlanych,
- zabezpieczenie osuwisk i terenów predysponowanych osuwiskowo,
- budowę urządzeń ochrony środowiska, w tym:
  - zabezpieczeń akustycznych,
  - przejść dla zwierząt,
  - przepustów ekologicznych,
  - ogrodzeń ochronno-naprowadzających,
- budowę systemu zarządzania ruchem na drodze i w tunelu,
- budowę infrastruktury technicznej drogi ekspresowej, w tym:
  - sieci elektroenergetycznych zasilających i oświetleniowych,
  - sieci wodociągowych,
  - sieci i urządzeń oczyszczających ścieki sanitarne,
  - sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi,
- przebudowę kolidujących urządzeń i sieci istniejącej infrastruktury pod- i nadziemnej, m.in.:
  - teletechnicznej,
  - elektroenergetycznej,
  - wodociągowej,
  - gazowej,
- budowę sieci teletechnicznej na potrzeby inwestora,
- montaż oznakowania drogi i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- wycinkę istniejących drzew i krzewów kolidujących z inwestycją oraz nasadzenia drzew i krzewów,
- wykonanie wszelkich robót, wynikających z konieczności dołączenia budowanego odcinka drogi do istniejącego układu komunikacyjnego,
- wykonanie innych prac o charakterze przygotowawczym, pomocniczym i porządkującym.

Podstawowe parametry techniczne projektowanego odcinka drogi ekspresowej S19:
- kategoria drogi: droga ekspresowa,
- klasa drogi: S,
- przekrój drogi: 2x2,
- prędkość projektowa: 100 km/h,

- prędkość miarodajna: 110 km/h,
- kategoria ruchu: KR6,
- obciążenie nawierzchni: 115 kN/oś,
- szerokość jezdni: 2x7,0 m,
- szerokość pasa ruchu: 3,5 m,
- szerokość środkowego pasa dzielącego wraz z opaskami: 5,0 m,
- pochylenie poprzeczne na odcinku prostym: 2,5 %,
- skrajnia pionowa: 5,0 m.

Przedmiotowa sprawa podlega uregulowaniom ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311).

Do wniosku o zezwolenie na realizację powyższej inwestycji, inwestor załączył komplet dokumentów wymaganych na podstawie art. 11d ust. 1 przywoływanej ustawy, w tym po 3 egzemplarze projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego, spełniające warunki rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1679, z późn. zm.), opracowane i sprawdzone przez uprawnionych projektantów, legitymujących się zaświadczeniami, o których mowa w art. 12 ust. 7 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, aktualnymi na dzień opracowania i aktualizacji projektu. Zgodnie z art. 34 ust. 3d pkt 3 ww. ustawy, do projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego dołączono oświadczenie projektanta o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Projekt zagospodarowania terenu został uzgodniony na naradzie koordynacyjnej zorganizowanej przez Starostę Strzyżowskiego (protokół nr GN.6630.122.2025 z 20 listopada 2025 r.).

Inwestor udokumentował spełnienie obowiązku określonego w art. 11b ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 2003 r., przedkładając:
- opinię Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – Uchwała Nr 169/3959/25 z 16 grudnia 2025 r.,
- opinię Zarządu Powiatu Strzyżowskiego – Uchwała nr 315/2025 z 28 listopada 2025 r.,
- opinię Wójta Gminy Niebylec z 21 listopada 2025 r., znak: IP.6853.62.2025.

Przedłożone zostały również opinie wskazane w art. 11d ust. 1 pkt 8, w tym:

- Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 17 grudnia 2025 r., znak: Rz.RPP.430.162.1.2025.MC,
- Szefa Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji z 16 grudnia 2025 r., nr 5860/2025,
- Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z 16 grudnia 2025 r., znak: ZS.2215.72.2025,
- Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego z 8 stycznia 2025 r., znak: WI.8140.9.9.2020.IX0337.

Do wniosku zostały dołączone także:

- pismo Dyrektora Departamentu Lecznictwa Ministerstwa Zdrowia z 18 listopada 2025 r., znak: DLD.510.2731.2025.AM, informujące, że obszar, na którym zlokalizowana jest projektowana inwestycja nie posiada statusu uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej,
- pismo Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z 5 grudnia 2025 r., znak: INZ.9212.186.2025.JZ informujące, że projektowana inwestycja znajduje się poza pasem technicznym i ochronnym brzegu morskiego, morskich portów i przystani,
- pismo Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Krośnie z 2 grudnia 2025 r., znak: KRO.5120.337.2025.KKop, w którym stwierdzono, ze inwestycja usytuowana jest poza granicami terenu górniczego,
- pismo Dyrektora Działu Inwestycji PKP PLK S.A. Zakładu Linii Kolejowych w Rzeszowie z 21 listopada 2025 r., znak: IZ07IN.2133.302.2025.KB.2, informujące, że z uwagi na znaczną odległość projektowanej inwestycji od granicy obszarów kolejowych, odstępuje się od zajęcia stanowiska,
- pismo Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie z 1 grudnia 2025 r., informujące, że nie jest on organem właściwym do wydawania opinii w przedmiotowej sprawie.

Jednocześnie inwestor udokumentował niewydanie opinii w terminie przewidzianym ustawą przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Strzyżowie, Komendanta Powiatowego Policji w Strzyżowie, Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Centralny Port Komunikacyjny, Ministra Klimatu i Środowiska, przedkładając wystąpienia o opinie oraz stosowne oświadczenie o niewydaniu ich w ustawowym terminie. Zgodnie z art. 11 d ust. 2 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., właściwy organ wydaje opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 8, na wniosek właściwego zarządcy drogi, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako

brak zastrzeżeń do wniosku. Powyższe opinie zastępują uzgodnienia, pozwolenia, opinie bądź stanowiska właściwych organów, wymagane odrębnymi przepisami.

Ponadto inwestor uzyskał zgodę na odstępstwo od przepisu określonego w § 158 ust. 4 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r., poz. 124 ze zm.) – postanowienie Wojewody Podkarpackiego z 17 kwietnia 2026 r., znak: I-VII.7820.5.7.2025.

Przedłożono także ostateczną decyzję Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie udzielającą pozwolenia wodnoprawnego z 9 stycznia 2026 r., znak: R.RUZ.4210.70.2025.RD, wraz z postanowieniem z 15 stycznia 2025 r., znak: R.RUZ.4210.70.2025.RD, prostującym oczywistą omyłkę w powyższej decyzji

Inwestor przedłożył także ostateczne decyzje Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 3 marca 2020 r., znak: Rz-AZP.5161.20.2020.ZJ i z 4 stycznia 2022 r., znak: K-AZP.5161.1.2022.AOK, ustalające zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych.

Ponadto, załączono:
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 12 maja 2020 r., znak: WOOŚ.420.21.7.2019.AH.45, dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa tunelu w ciągu drogi ekspresowej S19 na odc. Babica – Domaradz wg. Wariantu TN-W1 w km od 33+050 do 38+100 (odcinek dł. ok 5,05 km) wraz z infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi”,
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 6 listopada 2015 r., znak: WOOŚ.4200.1.2013.AH.253, dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa drogi ekspresowej S19 Kuźnica – Barwinek na odc. Kielanówka – Barwinek (Granica Państwa) wraz z niezbędną infrastrukturą, budowlami i urządzeniami budowlanymi – od km 11+400 do km 96+535, dla wariantu przebiegu trasy WB1 - alternatywa”,
- postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 17 listopada 2015 r., znak: WOOŚ.4200.1.2013.AH.259, o sprostowaniu oczywistej omyłki w ww. decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 6 listopada 2015 r.,
- decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 4 listopada 2016 r., znak: DOOŚ-oaI.4200.28.2015.18, w części uchylającą, a w pozostałej części utrzymującą

w mocy ww. decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z 6 listopada 2015 r.,

- postanowienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 14 listopada 2016 r., znak: DOOŚ-aol.4200.28.2015.22, o sprostowaniu oczywistych omyłek w ww. decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 4 listopada 2016 r.,
- decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z 28 kwietnia 2021 r., znak: DOOŚ-WDŚZIL.420.1.2020.JSz.4, zmieniającą ww. decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W ww. decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach określono szereg warunków wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, a także zawarto wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym. W szczególności, w celu ochrony terenów objętych ochroną przed hałasem ustalono warunek budowy ekranów akustycznych. W celu zapewnienia możliwości migracji zwierząt po obu stronach drogi ustalono obowiązek budowy przejść dla zwierząt małych i dużych.

Jak wynika z ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia, przy zachowaniu warunków wymienionych w powyższych decyzjach, spełniać będzie obowiązujące standardy jakości środowiska. Ponadto uznano, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie się wiązać ze znaczącym oddziaływaniem na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nałożono na inwestora obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. W związku z powyższym, inwestor zawarł we wniosku prośbę o przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Do wniosku dołączył raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Mając na uwadze wniosek oraz zapisy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, stosownie do wymagań zawartych w art. 89 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, po wszczęciu postępowania administracyjnego, Wojewoda Podkarpacki wnioskiem z dnia 22 kwietnia 2026 r., wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, przedkładając wymagane dokumenty. Po dokonaniu analizy przedłożonego raportu o oddziaływaniu na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wezwał inwestora do jego uszczegółowienia z punktu widzenia ochrony

środowiska. Uzupełnienia i uszczegółowienia zostały złożone w dniach: 30 kwietnia 2026 r., 18 czerwca 2026 r., 17 lipca 2026 r. i 11 sierpnia 2026 r.

Pismem z 25 sierpnia 2026 r., znak: WOOŚ.4222.2.2026.NH.29, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wystąpił do tut. organu o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa. Realizując powyższy wniosek, w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji, Wojewoda Podkarpacki podał do publicznej wiadomości poprzez obwieszczenie z 31 sierpnia 2026 r., zamieszczone w elektronicznym wydaniu lokalnej gazety „Nowiny24", informację o przystąpieniu do przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko, wskazując m.in., że organem właściwym do wydania przedmiotowej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej jest Wojewoda Podkarpacki, natomiast organem właściwym do wydania postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Poinformowano również o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy w siedzibie Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego oraz o możliwości i terminie do składania uwag i wniosków w zakresie oddziaływania inwestycji na środowisko. Przedmiotowe obwieszczenie, z zachowaniem okresu 30 dni, tj. od 31 sierpnia 2026 r. do 30 września 2026 r. zostało umieszczone także na tablicach ogłoszeń: Urzędu Gminy Niebylec oraz Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponadto ww. obwieszczenie zostało zamieszczone w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynach Informacji Publicznej tych urzędów oraz umieszczone w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia.

W trakcie prowadzonego postępowania w sprawie zezwolenia na realizację ww. inwestycji drogowej, w ramach procedury udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko, żadna ze stron nie złożyła do Wojewody Podkarpackiego uwag, wniosków i zastrzeżeń.

W związku z ponowną oceną oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, w wyniku analizy przedłożonych dokumentów oraz w oparciu o wydaną pozytywną opinię Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 4 września 2026 r. znak: SNZ.9020.18.1.2026, oraz opinię Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 10 września 2026 r. znak: RZ.RZŚ.4130.51.2026.MS, stwierdzającą brak negatywnego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód i obszarów chronionych, pod wskazanymi warunkami. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał postanowienie, znak: WOOŚ.4222.2.2026.NH.36, z dnia 23 października 2026 r., uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięcia.

Ww. postanowienie uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięcia, którego wydanie wynikało z ustaleń decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, jest wiążące dla Wojewody i gwarantuje, że przy zachowaniu zawartych w nim warunków wszystkie wymagania w zakresie ochrony środowiska zostaną dotrzymane. Powyższe warunki zostały uwzględnione w sentencji niniejszej decyzji, poprzez ustalenie obowiązku realizacji inwestycji zgodnie z wymaganiami wynikającymi z potrzeb ochrony środowiska, dotyczących sposobu prowadzenia robót budowlanych, zastosowania koniecznych zabezpieczeń i rozwiązań chroniących środowisko.

W tym miejscu należy podkreślić, że rozpoznając wniosek zarządcy drogi o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, tut. organ spełnił wymagania dotyczące procedury administracyjnej, określone w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania wysłano wnioskodawcy, właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości. O prowadzonym postępowaniu, zgodnie z art. 11d ust. 5 ww. ustawy, pozostałe strony zostały powiadomione w drodze obwieszczenia. Obwieszczenie zawiadamiające o wszczęciu postępowania zostało opublikowane w elektronicznym wydaniu gazety lokalnej „Nowiny24” w dniu 22 kwietnia 2026 r. i wywieszone na tablicach ogłoszeń: Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Urzędu Gminy Niebylec. Ponadto ww. obwieszczenie zostało zamieszczone w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynach Informacji Publicznej tych urzędów.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, z przysługującego prawa do zapoznania się z aktami sprawy skorzystały zainteresowane strony postępowania. Wpłynęły także poniższe wnioski i zastrzeżenia dotyczące planowanej inwestycji:
– Pan …… w piśmie z 14 maja 2026 r., zwrócił się z szeregiem pytań dotyczących planowanego zagospodarowania działek nr ewid. …….. obręb …….., w związku z planowaną budową tunelu;
– Pani …….. i Pan …… w piśmie z 23 września 2026 r., zwrócili się z wnioskiem o wykup całej nieruchomości nr ewid. ……. położonej w obrębie ……... ……., uzasadniając swoje żądanie faktem, że planowany podział nieruchomości spowoduje, iż pozostała część nieruchomości o niewielkiej powierzchni i niekorzystnej rzeźbie terenu nie będzie mogła być racjonalnie wykorzystywana rolniczo na dotychczasowych zasadach.

Odnosząc się do uwag zawartych w powyższych pismach należy na wstępie przypomnieć, że sprawa wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej podlega uregulowaniom ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Przepisy ww. ustawy zobowiązują organy administracji wydające decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej do sprawdzenia czy wniosek inwestora jest zgodny z prawem. Organy te nie są upoważnione do wyznaczania i korygowania zakresu inwestycji ani do zmiany proponowanych we wniosku rozwiązań. To inwestor dokonuje wyboru najbardziej korzystnych rozwiązań lokalizacyjnych i techniczno-wykonawczych inwestycji drogowej, mając na uwadze spowodowanie jak najmniejszych uciążliwości dla właścicieli nieruchomości.

Odnosząc się do wniosków zawierających prośbę o wykup działki w całości należy wyjaśnić, że nieruchomości przeznaczone pod pas drogowy, zgodnie z art. 12 ust. 4 ww. ustawy, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanie się ostateczna, staną się własnością Skarbu Państwa, a ich nabycie nastąpi za odszkodowaniem, ustalonym przez Wojewodę Podkarpackiego odrębną decyzją. Natomiast sprawa nabywania działek powstałych po podziale, a niewchodzących w linie rozgraniczające drogi, nie może być rozpatrywana w ramach niniejszego postępowania. Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., jeżeli przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, właściwy zarządca drogi jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego tej części nieruchomości. W związku z powyższym ww. podanie może zostać rozpatrzone jedynie przez zarządcę drogi. Należy przy tym wyjaśnić, że czynności związane z nabywaniem tzw. resztówek, mogą być prowadzone po uzyskaniu przez inwestora ostatecznej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

W związku z powyższym tut. organ przekazał do inwestora wszystkie złożone zapytania i wnioski oraz poprosił o odniesienie się do ich zasadności.

Odnosząc się do zapytań Pana ……., w piśmie z 17 lipca 2026 r., inwestor wyjaśnił, że w ramach przedmiotowej inwestycji działki nr ewid. ……. nie zostały objęte liniami rozgraniczającymi teren inwestycji, a tym samym nie zostaną one wywłaszczone pod pas drogowy. Projektowany tunel przebiegać będzie pod ww. nieruchomościami na znacznej głębokości, bez konieczności zajęcia terenu na powierzchni. Inwestor wskazał, że tunel został zaprojektowany na głębokości ok. 90-95 m poniżej poziomu terenu, co nie powinno powodować oddziaływań wpływających na możliwość zagospodarowania nieruchomości na powierzchni. Tunel wykonywany będzie z wykorzystaniem maszyny TBM, co stanowi obecnie

najnowocześniejszą i najbezpieczniejszą metodę wykonywania tuneli. Niezależnie od powyższego, w trakcie realizacji robót tunelowych planowane jest prowadzenie monitoringu wpływu robót na otoczenie. W związku z projektowaną budową tunelu, ww. nieruchomości zostaną objęte ograniczeniem w korzystaniu z nieruchomości, co uprawni właściciela do wystąpienia do Wojewody Podkarpackiego o ustalenie odszkodowania z tego tytułu. Wskazane ograniczenie nie będzie stanowiło przeciwskazania dla realizacji zabudowy powyższych działek. Ponadto inwestor wyjaśnił, że w przypadku budowy przez właściciela, studni na przedmiotowych nieruchomościach, wskazane jest zgłoszenie tego faktu wykonawcy przed rozpoczęciem robót tunelowych, aby ujęcie mogło zostać objęte programem monitoringu.
W odpowiedzi na wniosek Pani …….. i Pana ……., w piśmie z 22 października 2026 r., inwestor poinformował, że dokumentacja projektowa przewiduje podział działki nr ewid. ……. obręb Jawornik i przejęcie powstałej z podziału tej działki, części nieruchomości o nr ewid. ……. pod pas drogowy projektowanej drogi ekspresowej. Na obecnym etapie przejęcie całej działki nr ewid. …….. należy uznać za niezasadne. Równocześnie inwestor wskazał, że właściciele nieruchomości mogą wystąpić o wykup pozostałej części działki, jako tzw. resztówki, po uzyskaniu przez niniejszą decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej waloru ostateczności.

Wojewoda Podkarpacki, odrębnymi pismami przekazał wnioskującym stronom odpowiedzi inwestora.

We wniosku złożonym 13 stycznia 2026 r., inwestor wystąpił o nadanie przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, ze względu na ważny interes społeczny i gospodarczy. Inwestor uzasadniając swój wniosek zwrócił uwagę, że szybka realizacja projektu pozwoli na zabezpieczenie majątku publicznego przed stratami oraz zabezpieczy istotne interesy społeczne. Planowa realizacja przedsięwzięcia jest warunkiem niezbędnym dla zapewnienia właściwego stanu bezpieczeństwa ruchu na istniejących drogach, przez które w obecnej chwili odbywa się bardzo duży ruch pojazdów ciężkich. Ponadto realizacja inwestycji wynika z planowej polityki rozwoju układu drogowego kraju i związana jest z wykorzystaniem środków przeznaczonych na ten cel z budżetu krajowego. Prawidłowe wykorzystanie tych środków jest okolicznością stanowiącą uzasadniony interes społeczny i gospodarczy kraju. Projektowana inwestycja stanowi odcinek drogi ekspresowej S19, która w Polsce przebiega od granicy państwa w Kuźnicy Białostockiej do granicy Państwa w Barwinku. Celem inwestycji jest skomunikowanie obszarów zlokalizowanych we wschodniej części kraju na kierunku północ – południe, bezkolizyjne połączenie drogowe dużych aglomeracji miejskich oraz ośrodków przemysłowych, oddzielenie ruchu tranzytowego od ruchu lokalnego, co zdecydowanie poprawi bezpieczeństwo mieszkańców oraz warunki ekologiczne. Rezultatem realizacji

inwestycji będzie pobudzenie rozwoju gospodarczego regionu, zwiększenie jego konkurencyjności i ożywienie przedsiębiorczości.

Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej z rygorem natychmiastowej wykonalności jest dla Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad niezbędna do niezwłocznego podjęcia działań związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji.

W aspekcie wyżej opisanych przesłanek, w opinii Wojewody Podkarpackiego niezwłoczne przystąpienie do realizacji inwestycji niewątpliwie leży w interesie społecznym i gospodarczym, co uzasadnia nadanie niniejszej decyzji, na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., rygoru natychmiastowej wykonalności.

Z uwagi na to, iż zostały spełnione wymogi warunkujące wydanie wnioskowanej decyzji, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od decyzji służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 14 dni od dnia doręczenia. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.
Odwołanie od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, zgodnie z art. 11 g ust. 1a ww. ustawy, powinno zawierać zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.
Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Wojewody Podkarpackiego, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Wojewodzie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zwolniono z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2026 r., poz. 1395).

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
(-)
Monika Barszcz-Chodkowska
Dyrektor Generalny Urzędu

Otrzymuje:
Pan Tomasz Badowski – pełnomocnik Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Do wiadomości:
Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie – Wydział Nieruchomości, Oddział Odszkodowań.